

Bruxelles, 25. studenoga 2022.
(OR. en)

14668/22

**Međuinstitucijski predmet:
2022/0032(COD)**

**COMPET 885
IND 466
RC 57
RECH 595
TELECOM 454
FIN 1212
CADREFIN 197
CODEC 1730**

NAPOMENA

Od: Odbor stalnih predstavnika (dio 1.)

Za: Vijeće

Br. preth. dok.: 14454/22

Br. dok. Kom.: 6170/22 + ADD 1

Predmet: Uredba o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima)
– *opći pristup*

I. UVOD

1. Komisija je 8. veljače 2022. Europskom parlamentu i Vijeću podnijela Prijedlog uredbe o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima)¹.
Prijedlog nije popraćen službenom procjenom učinka.

---

¹ 6170/22 + ADD 1.

2. Cilj je predložene uredbe ojačati europski ekosustav poluvodiča, povećati sigurnost opskrbe poluvodičima u EU-u i razviti nova tržišta za najsuvremenije europske tehnologije.

Inicijativom se namjerava obuhvatiti cijeli lanac vrijednosti, od projektiranja do proizvodnih kapaciteta. Njome se posebno nastoji ograničiti rizik od budućih nestašica ili napetosti u opskrbi poluvodičima u Europi te, prema potrebi, ublažiti njihove posljedice, čime se doprinosi otpornosti europske industrije. Inicijativom se, osim toga, nastoji strukturirati europski pristup tom pitanju, što bi trebalo doprinijeti jačanju unutarnjeg tržišta.

3. Kako bi se postigli ti ciljevi, prijedlog se temelji na trima stupovima:

- stup 1: uspostava inicijative Čipovi za Europu radi potpore izgradnji tehnoloških kapaciteta i inovacijama velikih razmjera diljem EU-a kako bi se omogućili razvoj i uvodenje najsuvremenijih poluvodičkih i kvantnih tehnologija sljedeće generacije kojima će se ojačati kapaciteti i kompetencije EU-a u naprednom projektiranju, integraciji sustava i proizvodnji komponenata; konkretnije, inicijativa Čipovi za Europu obuhvaća pet operativnih ciljeva povezanih s: razvojem pilot-linija radi testiranja inovativnih procesnih tehnologija i koncepata projektiranja te eksperimentiranja na njima; razvojem platforme za projektiranje radi olakšavanja pristupa resursima za projektiranje; potporom kvantnim čipovima; uspostavom centara kompetentnosti i jačanjem vještina radi povećanja pristupa i baze talenata u cijeloj Uniji i Fondom za čipove radi potpore *start-up* poduzećima i rastu MSP-ova;
- stup 2: stvaranje okvira za jamčenje sigurnosti opskrbe privlačenjem većih ulaganja i proizvodnih kapaciteta u proizvodnji poluvodiča, kao i u pakiranju te naprednom ispitivanju i sklapanju putem integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom koji su „prvi svoje vrste”;

- stup 3: uspostava mehanizma za koordinaciju nadzora i odgovora na krizu između država članica i Komisije radi jačanja suradnje s državama članicama i među njima, praćenja opskrbe poluvodičima, procjene potražnje, predviđanja nestašica, proglašenja kriznog stanja i uvodenja namjenskog paketa mjera.
- 4. Komisija je predložila da se Uredba temelji na članku 114., članku 173. stavku 3., članku 182. stavku 1. i članku 183. UFEU-a, koji se odnose na usklađivanje zakonodavstava, industriju te istraživanje i tehnološki razvoj. Međutim, tijekom razmatranja prijedloga Komisije u pripremnim tijelima Vijeća zaključeno je da članak 182. stavak 1. i članak 183. UFEU-a nisu prikladni kao pravna osnova.
- 5. Prijedlogu Akta o čipovima priložen je Prijedlog uredbe Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa (tako zvani „jedinstveni temeljni akt“) u pogledu Zajedničkog poduzeća za čipove² radi provedbe većine djelovanja predviđenih u okviru inicijative Čipovi za Europu.
- 6. Odbor Europskog parlamenta za industriju, istraživanje i energetiku (ITRE) imenovao je g. Dana NICU (S&D, RO) izvjestiteljem za Prijedlog akta o čipovima. Očekuje se da će Odbor ITRE glasovati o svojim izmjenama prijedloga Komisije i donijeti mandat za pregovore u siječnju 2023., pri čemu se očekuje da će se o pregovaračkom mandatu glasovati na plenarnoj sjednici u veljači 2023.
- 7. Europski gospodarski i socijalni odbor 15. lipnja 2022. donio je mišljenje o Prijedlogu akta o čipovima³. Mišljenje zatraženo od Europskog odbora regija doneseno je 12. listopada 2022.⁴.

---

² 6171/22.

³ 10439/22.

⁴ 14222/22.

II. RAD U OKVIRU VIJEĆA

8. Vijeće (konkurentnost) na sastanku 24. veljače 2022. saslušalo je prezentaciju Komisije o sadržaju i cilju predloženog Akta o čipovima. Na sastanku 9. lipnja 2022. primilo je na znanje postignuti napredak i održalo raspravu o politikama o prijedlogu Komisije
9. Radna skupina za konkurentnost i rast (industrija) započela je s razmatranjem prijedloga tijekom francuskog predsjedanja u veljači 2022. kada joj je Komisija predstavila prijedlog. Prijedlog Komisije i prvi kompromisni tekst, koji je pripremilo francusko predsjedništvo, zatim je na deset sastanaka detaljno razmatrala Radna skupina.
10. Rad se nastavio tijekom češkog predsjedanja na temelju revidiranih kompromisnih tekstova koje je pripremilo češko predsjedništvo, na sastancima Radne skupine 8. i 15. srpnja, 5., 12., 19. i 26. rujna, 6., 10., 19. i 24. listopada te 9. studenoga 2022.
11. Iako su delegacije općenito pozdravile prijedlog i podržale njegove ciljeve, njihova su se mišljenja o najboljem načinu za ostvarenje tih ciljeva razlikovala. Predsjedništvo je stoga, zadržavajući ideju, sadržaj i osnovnu strukturu predloženog pravnog akta, izmijenilo nekoliko odredaba prijedloga Komisije u svojim uzastopnim revidiranim kompromisnim tekstovima kako bi se uzeli u obzir zahtjevi delegacija tijekom rasprava na razini Radne skupine, poboljšala jasnoća i izvedivost prijedloga te pružila pravna sigurnost.

To se posebno odnosilo na sljedeća pitanja:

- definiciju obilježja „prvi svoje vrste“ za postrojenja za proizvodnju poluvodiča kako bi se pojasnilo da bi odlučujući čimbenik za to obilježje mogla biti inovacija u mnogim različitim dimenzijama;
- formuliranje općih i operativnih ciljeva i sadržaja inicijative Čipovi za Europu te specifikaciju istraživačkih i inovacijskih aktivnosti te aktivnosti izgradnje kapaciteta;

- komponentu usklađivanja u Aktu o čipovima i cilj poboljšanja funkciranja unutarnjeg tržišta;
  - osnivanje europske mreže centara kompetentnosti u području poluvodiča, tehnologija integracije i projektiranja sustava;
  - zahtjeve koje integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom moraju ispuniti, posebno u pogledu pozitivnih učinaka preljevanja na Unijin lanac vrijednosti poluvodiča;
  - ulogu država članica, putem Europskog odbora za poluvodiče, u donošenju odluke o statusu integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom, među ostalim u slučaju stavljanja te odluke izvan snage;
  - mogućnost odstupanja od postupaka u području okoliša pri planiranju, izgradnji i radu integriranih proizvodnih postrojenja ili EU tvornica čipova s otvorenim pristupom za koje se smatra da su od „prevladavajućeg javnog interesa”;
  - oblikovanje obveznih zahtjeva za informacije tijekom kriznog stanja, koje provodi Komisija, uključujući zaštitne mjere kako bi se osigurala njihova proporcionalnost i sigurnosni interesi;
  - područje primjene i provedbu paketa mjera za izvanredne situacije u pogledu popisa kritičnih sektora i instrumenata za prioritetne narudžbe i zajedničku nabavu te osiguravanje provedbenog akta Vijeća za proglašenje kriznog stanja;
  - izvršenje obveza informiranja i obavješćivanja te usklađenost s prioritetnim narudžbama putem novčanih kazni i sankcija.
12. Odbor stalnih predstavnika na sastanku 4. studenoga 2022. raspravlja je o financiranju i finansijskoj strukturi Akta o čipovima te o odredbama o predloženom europskom konzorciju za infrastrukturu za čipove (ECIC) te pružio smjernice o dalnjim koracima u pogledu tih pitanja.

Iako su se države članice općenito složile da su program Obzor Europa i program Digitalna Europa najprikladniji programi za provedbu Akta o čipovima te da bi finansijska razina ambicije Akta o čipovima trebala ostati razmjerna prijedlogu Komisije, delegacije su odbile upotrebu opozvanih sredstava u okviru programa Obzor Europa. Predsjedništvo je istodobno primilo na znanje da je mala većina država članica podržala zadržavanje ECIC-a u prijedlogu, ali uz dodatna pojašnjenja postupka, posebno s obzirom na njegovu otvorenost.

13. Predsjedništvo je stoga pripremilo dodatno revidirani kompromisni tekst⁵ koji više nije uključivao upotrebu opozvanih sredstava u okviru programa Obzor Europa kako bi se poštovao postojeći međuinstitucijski sporazum o višegodišnjem finansijskom okviru u pogledu opoziva, što dovodi do smanjenja ukupnog financiranja iz programa Digitalna Europa za odgovarajući iznos od 400 milijuna EUR. Predsjedništvo je zauzvrat predložilo da se odobri Nacrt izjave Vijeća iz dopune ADD 1 ovoj napomeni.

Nadalje, predsjedništvo je u revidiranom tekstu uzelo u obzir zahtjeve delegacija da se jasno odredi koji se operativni ciljevi financiraju iz kojeg je dijela programa.

Osim toga, predsjedništvo je predložilo dodatna pojašnjenja o dobrovoljnoj prirodi uspostave ECIC-a, njegovoj otvorenosti prema različitim pravnim oblicima suradnje i drugim sudionicima te o pravilima za odabir prijedlogâ za financiranje koja se ne bi trebala temeljiti na posebnom pravnom obliku suradnje. Odbor javnih tijela Zajedničkog poduzeća za čipove trebao bi moći provjeriti otvorenost ECIC-a i prema potrebi zatražiti poduzimanje korektivnih mjera.

14. Odbor stalnih predstavnika na sastanku 23. studenoga 2022. ispitao je taj kompromisni tekst i postigao dogovor o uklanjanju izmjene predložene u posljednjem kompromisnom prijedlogu u pogledu teksta u uvodnoj izjavi 12. koji se odnosi na mrežu centara kompetentnosti za poluvodiče. Također je postigao dogovor o dodavanju nove uvodne izjave 15.a kako bi se dodatno naglasila važnost razlikovanja istraživanja i inovacija od aktivnosti izgradnje kapaciteta.

---

⁵ 14454/22.

Sve države članice mogile su podržati tako izmijenjen kompromisni tekst. Predsjedatelj je zaključio da je taj tekst, kako je izmijenjen, čvrst temelj za postizanje općeg pristupa na sastanku Vijeća (konkurentnost) 1. prosinca 2022.

Odbor stalnih predstavnika preporučio je Vijeću i to da odobri izjavu navedenu u dopuni ADD 1 ovoj napomeni.

15. Završni kompromisni tekst nalazi se u PRILOGU ovoj napomeni. On odražava stalne napore predsjedništva i država članica da pronađu pravu ravnotežu između različitih interesa i ciljeva. Izmjene u odnosu na prethodni tekst predsjedništva (dok. 14454/22) označene su **podebljanim i podcrtanim slovima** za dodani tekst te oznakom [...] za izbrisani tekst.

Uredba Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa u pogledu Zajedničkog poduzeća za čipove morat će se prilagoditi u skladu s novim elementima iz uvodnih izjava 15.a i 16. te članka 7.

III. ZAKLJUČAK

16. Vijeće se poziva da:

- postigne dogovor o općem pristupu o prijedlogu Komisije na temelju kompromisnog teksta navedenog u PRILOGU,
- odobri izjavu iz dopune ADD 1 ovoj napomeni koja će biti priložena zapisniku Vijeća.

PRILOG

2022/0032 (COD)

Prijedlog

UREDJE EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA

o uspostavi okvira mjera za jačanje europskog ekosustava poluvodiča (Akt o čipovima)

(Tekst značajan za EGP)

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov **članak 173.** stavak 3.
i članak 114.,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljedivanja nacrta zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga gospodarskog i socijalnog odbora⁶,

uzimajući u obzir mišljenje Odbora regija⁷,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom,

---

⁶ SL C , , str. .

⁷ SL C , , str. .

budući da:

- (1) Poluvodiči su okosnica svakog digitalnog uređaja: od pametnih telefona i automobila preko ključnih primjena i infrastrukturna u zdravstvu, energetici, komunikacijama i automatizaciji, pa sve do uređaja u većini drugih industrijskih sektora. Zbog svoje središnje uloge u digitalnom gospodarstvu, poluvodiči su snažni čimbenici prelaska na održivost, što doprinosi ciljevima zelenog plana. Oni su ključni za funkcioniranje našeg modernog gospodarstva i društva, no u Uniji su nastupili dosad nezabilježeni poremećaji u opskrbi njima. Trenutačna nestašica simptom je trajnih i ozbiljnih strukturnih nedostataka u Unijinu lancu vrijednosti i opskrbe poluvodičima. Poremećaji su razotkrili dugotrajne slabe točke u tom pogledu, prije svega veliku ovisnost o trećim zemljama u proizvodnji i projektiranju čipova. Za održavanje snažne industrijske, konkurentne i održive baze u Uniji, kojom se promiču inovacije za sve vrste čipova, prvenstveno su odgovorne države članice.
- (2) Trebalo bi uspostaviti okvir za povećanje otpornosti Unije u području poluvodičkih tehnologija kako bi se potaknula ulaganja, ojačale sposobnosti Unijina lanca opskrbe poluvodičima i poboljšala suradnja među državama članicama i s Komisijom.
- (3) Ovim se okvirom nastoje ostvariti dva cilja. Prvi je cilj uspostaviti uvjete neophodne za konkurentnost i inovacijski kapacitet Unije te ostvariti prilagodbu industrije strukturnim promjenama koje nastaju zbog kratkih inovacijskih ciklusa i potrebe za održivošću. Drugi cilj, koji je zaseban i nadopunjuje prvi, jest poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta uspostavom jedinstvenog pravnog okvira Unije za povećanje otpornosti i sigurnosti opskrbe Unije u području poluvodičkih tehnologija u cilju povećanja njegove pouzdanosti radi suzbijanja poremećaja.

(4) Potrebno je poduzeti mjere za izgradnju kapaciteta i jačanje ekosustava poluvodiča Unije u skladu s člankom 173. stavkom 3. Ugovora. Te mjere ne podrazumijevaju usklađivanje nacionalnih zakona i propisa. U tom bi pogledu Unija trebala povećati konkurentnost i otpornost poluvodičke tehnološke i industrijske baze te pritom ojačati inovacijski kapacitet svojeg ekosustava poluvodiča, smanjiti ovisnost o ograničenom broju inozemnih poduzeća i geografskih lokacija te poboljšati mogućnosti projektiranja i proizvodnje naprednih poluvodiča. Inicijativa Čipovi za Europu („Inicijativa“) trebala bi poduprijeti te ciljeve svladavanjem raskoraka između naprednih istraživačkih i inovacijskih sposobnosti Europe i njihova održivog industrijskog iskorištavanja. Trebala bi promicati izgradnju kapaciteta kako bi se omogućili projektiranje, proizvodnja i integracija sustava u području poluvodičkih tehnologija sljedeće generacije, poboljšala suradnja među ključnim akterima u cijeloj Uniji, ojačali europski lanci opskrbe poluvodičima i vrijednosti poluvodiča, unaprijedili ključni industrijski sektori i stvorila nova tržišta.

- (5) Zbog raširene upotrebe poluvodiča nedavne nestašice izravno su ili neizravno negativno utjecale na poduzeća u cijeloj Uniji i imale snažne gospodarske posljedice. Gospodarski i društveni učinak doveo je do povećane svijesti javnosti i gospodarskih subjekata, a zatim i pritiska na države članice da riješe problem strateških ovisnosti u pogledu poluvodiča. Međutim, međuovisnost u cijelom lancu vrijednosti obilježje je sektora poluvodiča, u kojem nijedna geografska lokacija ne dominira svim fazama lanca vrijednosti. To obilježje prekograničnosti dodatno naglašava uloga poluvodičkih proizvoda kao pokretača industrija na kraju proizvodnog lanca. Iako proizvodnja poluvodiča može biti koncentrirana u nekim regijama, industrije koje se njima koriste nalaze se diljem Unije. U tom se kontekstu sigurnost opskrbe poluvodičima i otpornost ekosustava poluvodiča najbolje mogu postići usklađivanjem zakonodavstva Unije na temelju članka 114. Ugovora. Potreban je jedinstven dosljedan regulatorni okvir za usklađivanje određenih uvjeta u skladu s kojima bi gospodarski subjekti mogli provoditi posebne projekte kojima se doprinosi sigurnosti opskrbe i otpornosti ekosustava poluvodiča u Uniji. Osim toga, trebalo bi uspostaviti koordinirani mehanizam za praćenje i odgovor na krizu kako bi se riješio problem nestašica u opskrbi i spriječile prepreke za jedinstvo unutarnjeg tržišta, izbjegavajući razlike u odgovoru među državama članicama.
- (6) Postizanje tih ciljeva poduprijet će se mehanizmom upravljanja. Na razini Unije ovom se Uredbom uspostavlja Europski odbor za poluvodiče, koji se sastoji od predstavnika država članica i kojim predsjeda Komisija. Europski odbor za poluvodiče savjetovat će Komisiju i pomagati joj u vezi s određenim pitanjima, uključujući provedbu ove Uredbe, olakšavanje suradnje među državama članicama i razmjenu informacija o pitanjima povezanim s ovom Uredbom. Europski odbor za poluvodiče trebao bi održavati zasebne sastanke za zadaće iz različitih poglavљa ove Uredbe. Na različitim sastancima mogu sudjelovati različiti sastavi predstavnika na visokoj razini, a Komisija može osnivati podskupine.

- (7) S obzirom na globaliziranu prirodu lanca opskrbe poluvodičima, međunarodna suradnja s trećim zemljama važan je element za postizanje otpornosti Unijina ekosustava poluvodiča. Djelovanja poduzeta na temelju ove Uredbe Uniji bi također trebala omogućiti da kao središte izvrsnosti preuzme istaknutiju ulogu u funkcionalnjem globalnom i međuovisnom ekosustavu poluvodiča. Komisija bi, uz pomoć Europskog odbora za poluvodiče, trebala surađivati i graditi partnerstva s trećim zemljama u cilju pronalaženja rješenja, u mjeri u kojoj je to moguće, za poremećaje u lancu opskrbe poluvodičima.
- (8) Za poluvodički sektor karakteristični su vrlo visoki troškovi razvoja i inovacija te izgradnje najsvremenijih objekata za testiranje i eksperimentiranje za potporu industrijskoj proizvodnji. To izravno utječe na konkurentnost i inovacijski kapacitet industrije Unije te na sigurnost opskrbe i otpornosti ekosustava poluvodiča. S obzirom na iskustva stečena za vrijeme nedavnih nestaćica u Uniji i svijetu te brz razvoj tehnoloških izazova i inovacijskih ciklusa koji utječe na lanac vrijednosti poluvodiča potrebno je uspostaviti Inicijativu kako bi se povećali konkurentnost, otpornost i inovacijski kapacitet Unije.
- (9) Za održavanje snažne industrijske, konkurentne, održive i inovativne baze Unije prvenstveno su odgovorne države članice. Međutim, priroda i opseg inovacijskih izazova u vezi s poluvodičima zahtijevaju zajedničko djelovanje na razini Unije.

[(10) Briše se.]

(11) Kako bi Unija stekla kapacitete za istraživanje i inovacije u području poluvodičke tehnologije koji su potrebni da bi se njezina ulaganja u istraživanja i industriju održala na visokoj razini te kako bi se savladao postojeći raskorak između istraživanja i razvoja i proizvodnje, Unija i njezine države članice trebale bi bolje koordinirati svoj rad i zajednički ulagati. Da bi se to postiglo, Unija i države članice trebale bi voditi računa o ciljevima digitalne i zelene tranzicije. U okviru Inicijative trebalo bi putem svih komponenata i djelovanja u najvećoj mogućoj mjeri uvesti poluvodičke tehnologije u redovnu primjenu i maksimalno povećati njihove koristi kao snažnih pokretača prelaska na održivost koji mogu rezultirati novim proizvodima i učinkovitijom, djelotvornijom, čišćom i trajnjom upotrebom resursa, uključujući energiju i materijale potrebne za proizvodnju poluvodiča i njihovu uporabu tijekom cijelog životnog ciklusa.

(12) Kako bi se postigao njezin opći cilj i prevladale poteškoće u ponudi i potražnji u postojećem ekosustavu poluvodiča, Inicijativa bi trebala obuhvatiti pet operativnih ciljeva. Prvo, da bi se ojačao europski kapacitet za projektiranje, Inicijativom bi se trebala podupirati djelovanja za izgradnju virtualne platforme za projektiranje dostupne u cijeloj Uniji. Platforma bi trebala povezati zajednicu projektantskih kuća, MSP-ova i *start-up* poduzeća, pružatelja intelektualnog vlasništva i dobavljača alata i organizacije za istraživanje i tehnologiju kako bi mogla ponuditi virtualne alate za prototipove kao rezultat zajedničkog razvoja tehnologije. Drugo, kako bi se osigurala osnova za jačanje sigurnosti opskrbe i ekosustava poluvodiča u Uniji, Inicijativom bi se trebalo podupirati poboljšanje postojećih i razvoj novih naprednih pilot-linija kako bi se omogućili razvoj i uvođenje najsuvremenijih poluvodičkih tehnologija sljedeće generacije. Pilot-linije sektoru bi trebale omogućiti da provodi testiranje, eksperimentiranje i validaciju poluvodičkih tehnologija i projektnih koncepata sustava, uz istodobno smanjenje utjecaja na okoliš u najvećoj mogućoj mjeri. Ulaganja Unije u pilot-linije, uz ulaganja država članica i privatnog sektora, potrebna su kako bi se riješili postojeći strukturni problemi i tržišni nedostaci uzrokovani nepostojanjem takvih postrojenja u Uniji, što narušava inovacijski potencijal i globalnu konkurentnost Unije. Treće, kako bi se ubrzao inovativni razvoj kvantnih čipova i povezanih poluvodičkih tehnologija, uključujući one koje se temelje na poluvodičkom materijalu ili su integrirane s fotonikom, koje pogoduju razvoju poluvodičkog sektora, Inicijativom bi se trebala poduprijeti djelovanja koja se odnose na, među ostalim, biblioteke za projektiranje kvantnih čipova, pilot-linije za proizvodnju kvantnih čipova te objekte za testiranje i eksperimentiranje za kvantne čipove proizvedene u pilot-linijama. Četvrto, kako bi se promicala primjena poluvodičkih tehnologija, omogućio pristup postrojenjima za projektiranje i pilot-linije te riješio problem nedostatka vještina u cijeloj Uniji, Inicijativom bi se trebalo poduprijeti osnivanje [...] mreže centara kompetentnosti za poluvodiče **u svakoj državi članici**, i to poboljšanjem postojećih ili otvaranjem novih postrojenja.

Pristup javno financiranoj infrastrukturi, kao što su pilot-linije i objekti za testiranje, te mreži centara kompetentnosti, trebao bi biti otvoren velikom broju korisnika te se velikim poduzećima mora odobravati na transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi i po tržišnim uvjetima (ili uz plaćanje troškova uvećanih za razumnu maržu), dok MSP-ovi mogu imati povlašteni pristup ili ga ostvarivati po sniženim cijenama. Takav pristup, među ostalim za međunarodne istraživačke i komercijalne partnere, može rezultirati sveobuhvatnjim uzajamnim obogaćivanjem i stjecanjem znanja i izvrsnosti te pridonijeti povratu troškova. Peto, Komisija bi trebala putem namjenskog instrumenta za ulaganja u poluvodiče (u okviru aktivnosti za olakšavanje ulaganja zajednički nazvanih „Fond za čipove“) pružati potporu i u obliku vlasničkog kapitala i u obliku zaduživanja, među ostalim putem mehanizma mješovitog financiranja u okviru fonda InvestEU uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća⁸, i to u bliskoj suradnji s Grupom Europske investicijske banke i drugim partnerima u provedbi kao što su nacionalne razvojne banke i institucije. Aktivnostima Fonda za čipove trebao bi se podupirati razvoj dinamičnog i otpornog ekosustava poluvodiča, i to pružanjem mogućnosti da se poveća dostupnost sredstava za potporu rastu start-up poduzeća i MSP-ova te ulaganja uzduž cijelog lanca vrijednosti, među ostalim za ostala poduzeća u lancima vrijednosti poluvodiča. U tom će kontekstu Europsko vijeće za inovacije visokorizičnim inovatorima koji stvaraju tržišta pružiti dodatnu namjensku potporu u obliku bespovratnih sredstava i vlasničkog kapitala.

---

⁸ Uredba (EU) 2021/523 Europskog parlamenta i Vijeća od 24. ožujka 2021. o uspostavi programa InvestEU i izmjeni Uredbe (EU) 2015/1017 (SL L 107, 26.3.2021., str. 30.).

- (13) Kako bi se prevladala ograničenja zbog trenutačne rascjepkanosti javnih i privatnih ulaganja, olakšali integracija, uzajamno obogaćivanje i povrat ulaganja u okviru tekućih programa te ostvarila zajednička strateška vizije Unije o poluvodičima kao sredstvu za ostvarenje ambicije Unije i njezinih država članica da preuzmu vodeću ulogu u digitalnom gospodarstvu, inicijativa Čipovi za Europu trebala bi olakšati poboljšanje koordinacije i sinergija između postojećih programa financiranja na razini Unije i na nacionalnoj razini, poboljšanje koordinacije i suradnje s industrijom i ključnim dionicima iz privatnog sektora te dodatna zajednička ulaganja s državama članicama. Inicijativa je ustrojena tako da se pri njezinoj provedbi objedinjavaju resursi Unije, država članica i trećih zemalja pridruženih postojećim programima Unije te privatnog sektora. Njezin se uspjeh stoga može temeljiti samo na naporima koje države članice i Unija zajedno ulažu u podupiranje znatnih kapitalnih troškova i široke dostupnosti virtualnih resursa za projektiranje, testiranje i isprobavanje te širenje znanja, vještina i kompetencija. S obzirom na posebnosti tih djelovanja, ciljeve Inicijative, a prvenstveno aktivnosti „Fonda za čipove”, trebalo bi prema potrebi podupirati i putem mehanizma mješovitog financiranja u okviru fonda InvestEU.
- (14) Potpora u okviru Inicijative trebala bi se upotrebljavati za rješavanje, na razmjeran način, nedostataka na tržištu ili investicijskih okolnosti koje nisu optimalne te se djelovanjima ne bi smjelo udvostručiti ili istisnuti privatno financiranje niti narušavati tržišno natjecanje na unutarnjem tržištu. Djelovanja bi trebala imati jasnu dodanu vrijednost za Uniju.

- (14a) Primarnu provedbu Inicijative trebalo bi povjeriti Zajedničkom poduzeću za čipove, kako je osnovano Uredbom Vijeća XX/XX o izmjeni Uredbe (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa u pogledu Zajedničkog poduzeća za čipove⁹.
- (15) Inicijativa bi se trebala temeljiti na čvrstoj bazi znanja i povećati sinergije s djelovanjima koje Unija i države članice trenutačno podupiru putem programa i djelovanja u području istraživanja i inovacija poluvodiča te razvoja dijela lanca opskrbe, prvenstveno putem okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁰ (Obzor Europa) i programa Digitalna Europa uspostavljenog Uredbom (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća¹¹ s ciljem da se do 2030. ojača položaj Unije kao globalnog aktera u poluvodičkoj tehnologiji i njezinim primjenama te poveća njezin globalni udio u proizvodnji. U okviru Inicijative te bi se aktivnosti dopunile bliskom suradnjom s drugim važnim dionicima, uključujući Industrijski savez za procesore i poluvodičke tehnologije.

---

⁹ [...].

¹⁰ Uredba (EU) 2021/695 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. travnja 2021. o uspostavi Okvirnog programa za istraživanja i inovacije Obzor Europa, o utvrđivanju pravila za sudjelovanje i širenje rezultata te o stavljanju izvan snage uredbi (EU) br. 1290/2013 i (EU) br. 1291/2013 (SL L 170, 12.5.2021., str. 1.)

¹¹ Uredba (EU) 2021/694 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2021. o uspostavi programa Digitalna Europa te o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2015/2240. (SL L 166, 11.5.2021., str. 1.)

(15a) Kako bi se omogućile sinergije između programa Unije i programa država članica, u programima rada Zajedničkog poduzeća za čipove u okviru Inicijative trebalo bi u skladu s člankom 17. stavkom 2. točkom (k) i člankom 137. točkom (aa) Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa¹², kako je izmijenjena, jasno razlikovati djelovanja za potporu istraživanjima i inovacijama u području poluvodiča od onih kojima je cilj razvoj dijelova lanca opskrbe, kako bi se osiguralo odgovarajuće sudjelovanje javnih i privatnih subjekata.

---

12 Uredba Vijeća (EU) 2021/2085 od 19. studenoga 2021. o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa te o stavljanju izvan snage uredbi (EZ) br. 219/2007, (EU) br. 557/2014, (EU) br. 558/2014, (EU) br. 559/2014, (EU) br. 560/2014, (EU) br. 561/2014 i (EU) br. 642/2014 (SL L 427, 30.11.2021., str. 17.).

(16) Kako bi se olakšala provedba posebnih djelovanja Inicijative, kao što su platforma za projektiranje ili pilot-linije, potrebno je kao mogućnost predvidjeti novi pravni instrument, europski konzorcij za infrastrukturu za čipove (ECIC). ECIC bi trebao imati pravnu osobnost. To znači da zahtjev za financiranje posebnih djelovanja u okviru Inicijative može podnijeti sam ECIC, a ne pojedinačni subjekti koji ga sačinjavaju. Međutim, u skladu s člankom XX. Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa^[…], kako je izmijenjena, pozivi na podnošenje prijedlogâ u okviru programa rada za inicijativu Čipovi za Europu trebali bi biti otvoreni različitim pravnim oblicima suradnje i drugim sudionicima, a odabir prijedloga za financiranje ne bi se trebao temeljiti na posebnom pravnom obliku suradnje. Glavni cilj ECIC-a trebao bi biti poticanje djelotvorne i strukturirane suradnje među pravnim subjektima, uključujući organizacije za istraživanje i tehnologiju, relevantnim sektorom i državama članicama. ECIC bi trebao podrazumijevati sudjelovanje najmanje tri člana. To mogu biti države članice, javni ili privatni pravni subjekti iz najmanje tri države članice, ili kombinacija navedenoga. Pravna osobnost ECIC-u bi omogućila dostatnu autonomiju za utvrđivanje članstva, upravljanja, financiranja, proračuna, načina na koji se od članova traže odgovarajući finansijski doprinosi te koordinacije, upravljanja intelektualnim vlasništvom i metoda rada. Članovi ECIC-a trebali bi moći imati potpunu fleksibilnost u određivanju mjerodavnog prava, statutornog sjedišta i glasačkih prava.

Odabir javnih i privatnih pravnih subjekata koji provode plan rada ECIC-a trebao bi biti pravedan, transparentan i otvoren. Kako bi se osigurao pravedan i jednak pristup sudjelovanju, ECIC bi tijekom svojeg postojanja trebao biti otvoren za nove članove, koji mogu biti države članice i javni ili privatni pravni subjekti. Države članice posebno bi se trebale moći pridružiti ECIC-u u bilo kojem trenutku kao punopravni članovi ili promatrači, dok bi se drugi javni ili privatni pravni subjekti trebali moći pridružiti u bilo kojem trenutku pod poštenim i razumnim uvjetima navedenima u Statutu. Odbor javnih tijela Zajedničkog poduzeća trebao bi moći provjeriti otvorenost ECIC-a i prema potrebi zatražiti poduzimanje određenih korektivnih mjera. Osnivanje ECIC-a ne bi trebalo podrazumijevati stvarno osnivanje novog tijela Unije. Njime bi se trebao nadoknaditi nedostatak instrumenata Unije za kombiniranje financiranja iz država članica, proračuna Unije i privatnih ulaganja za potrebe provedbe posebnih djelovanja u okviru Inicijative. Komisija ne bi trebala izravno sudjelovati u konzorciju.

(16a) ECIC čije članstvo ne uključuje privatne subjekte trebao bi biti priznat kao međunarodno tijelo u smislu članka 143. točke (g) i članka 151. stavka 1. točke (b) Direktive Vijeća 2006/112/EZ¹³ i kao međunarodna organizacija u smislu članka 12. stavka 1. točke (b) Direktive Vijeća 2008/118/EZ¹⁴. ECIC koji među svojim članovima ima privatne subjekte ne može biti priznat kao takvo međunarodno tijelo i međunarodna organizacija.

[(17) premješteno u uvodnu izjavu (14a)]

---

¹³ Direktiva Vijeća 2006/112/EZ od 28. studenoga 2006. o zajedničkom sustavu poreza na dodanu vrijednost (SL L 347, 11.12.2006., str. 1– 118.).

¹⁴ Direktiva Vijeća 2008/118/EZ od 16. prosinca 2008. o općim aranžmanima za trošarine i o stavljanju izvan snage Direktive 92/12/EEZ (SL L 9, 14.1.2009., str. 12–30.).

- (17a) Kako bi se olakšao pristup tehničkom stručnom znanju i osigurali širenje znanja diljem Unije te potpora različitim inicijativama za vještine, trebalo bi uspostaviti mrežu centara kompetentnosti. Centri kompetentnosti pružat će usluge dionicima u sektorу poluvodiča, uključujući *start-up* poduzeća i MSP-ove. Primjeri uključuju olakšavanje pristupa pilot-linijama i platformama za projektiranje, osiguravanje osposobljavanja i razvoja vještina, potporu pronalaženju ulagača, iskorištavanje postojećih lokalnih kompetencija ili povezivanje s relevantnim vertikalnim industrijama. Usluge bi se trebale pružati na otvorenoj, transparentnoj i nediskriminirajućoj osnovi. Svaki centar kompetentnosti trebao bi se povezati i biti dio europske mreže centara kompetentnosti za poluvodiče te bi trebao djelovati kao pristupna točka drugim čvorovima mreže. U tom bi pogledu trebalo maksimalno povećati sinergije s postojećim sličnim strukturama, kao što su europski centri za digitalne inovacije (EDIH). Na primjer, države članice mogile bi odrediti postojeći EDIH usmjeren na poluvodiče kao centar kompetentnosti za potrebe ove Uredbe, sve dok se ne krši zabrana dvostrukog financiranja.
- (18) Javna potpora mogla bi biti primjerena za poticanje uspostave potrebnih proizvodnih kapaciteta i povezanih mogućnosti projektiranja, a time i jačanje otpornosti ekosustava poluvodiča i osiguravanje sigurnost opskrbe u Uniji, pod uvjetom da se takvom potporom ne dovodi do narušavanja unutarnjeg tržišta. U tom je pogledu potrebno usklađivanje određenih uvjeta u skladu s kojima bi gospodarski subjekti mogli provoditi posebne projekte na razini Unije kojima se doprinosi postizanju ciljeva ove Uredbe i pravi razlika između dviju vrsta postrojenja, a to su: integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom. Postrojenja se svrstavaju u jednu ili drugu kategoriju na temelju njihova poslovnog modela. EU tvornice čipova s otvorenim pristupom nude proizvodni kapacitet drugim poduzećima. Integrirana proizvodna postrojenja proizvode za vlastite komercijalne svrhe i mogu u svoj poslovni model uz proizvodnju uključiti i druge faze lanca opskrbe, kao što su projektiranje i prodaja proizvoda.

- (19) Integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom trebali bi pružati kapacitete za proizvodnju poluvodiča koji su „prvi svoje vrste” u Uniji te doprinositi sigurnosti opskrbe i otpornosti ekosustava poluvodiča na unutarnjem tržištu. Obilježje „prvo svoje vrste” odnosi se na uvođenje inovativnog elementa na unutarnje tržište u smislu proizvodnih postupaka ili konačnog proizvoda, koji se mogu temeljiti na novim ili postojećim tehnološkim čvorovima. Relevantni inovativni elementi mogu se odnositi na tehnološki čvor ili materijal supstrata, ili pristupe koji vode prema poboljšanju računalne snage ili drugih odlika učinkovitosti, energetske učinkovitosti, razine sigurnosti, zaštite ili pouzdanosti te integracije novih funkcionalnosti kao što su umjetna inteligencija, kapacitet memorije ili drugo. Integracija različitih postupaka koja dovodi do povećanja učinkovitosti ili automatizacija pakiranja i sklapanja isto su primjeri inovacija. S obzirom na dobrobiti za okoliš, inovacijski elementi uključuju mjerljivo smanjenje upotrebe energije, vode ili kemikalija ili povećavaju mogućnosti recikliranja materijala. Prethodno navedeni inovacijski elementi mogu se primjenjivati i na zrele tehnološke čvorove i na najsvremenije tehnološke čvorove. Takve inovacije još ne bi trebale biti prisutne u Uniji u bitnoj mjeri i za njih ne bi trebala postojati obveza da će se u njoj izgraditi. Na primjer, slične inovacije u istraživanju i razvoju ili proizvodnji malih razmjera ne bi nužno isključivale naknadno kvalificiranje kao „prvo svoje vrste”.
- (20) Ako EU tvornica čipova s otvorenim pristupom nudi proizvodni kapacitet poduzećima koja nisu povezana s operaterom postrojenja, trebala bi uspostaviti, provesti i održavati odgovarajuću i djelotvornu funkcionalnu razdvojenost kako bi se spriječio protok povjerljivih informacija između unutarnje i vanjske proizvodnje. To bi se trebalo primjenjivati na sve informacije dobivene u postupku projektiranja te u glavnim ili završnim proizvodnim postupcima.

- (21) Kako bi se ispunili kriteriji za integrirano proizvodno postrojenje ili EU tvornicu čipova s otvorenim pristupom, uspostava, rad ili proizvodnja postrojenja trebali bi imati pozitivne učinke preljevanja na Unijin lanac vrijednosti poluvodiča, što bi dovelo do pozitivnog učinka na sigurnost opskrbe i otpornost ekosustava poluvodiča u Uniji, povećalo kvalificiranu radnu snagu i doprinijelo zelenoj i digitalnoj tranziciji Unije. U svrhu ispunjavanja kriterija za integrirano proizvodno postrojenje ili EU tvornicu čipova s otvorenim pristupom mogu se razmotriti različite aktivnosti usmjerenе na stvaranje pozitivnih učinaka preljevanja. Primjeri uključuju omogućavanje pristupa proizvodnim postrojenjima uz tržišnu naknadu; davanje alata za projektiranje postupka (engl. *Process Design Kit*) manjim poduzećima za projektiranje ili platformama za projektiranje; širenje rezultata njihovih aktivnosti u području istraživanja i razvoja; sudjelovanje u istraživačkoj suradnji s europskim sveučilištima i istraživačkim institutima; suradnju s nacionalnim tijelima ili obrazovnim i strukovnim ustanovama kako bi se doprinijelo razvoju vještina; doprinos istraživačkim projektima na razini Unije; ili pružanje namjenske potpore *start-up* poduzećima i MSP-ovima. Učinak na nekoliko država članica, uključujući u odnosu na kohezijske ciljeve, trebalo bi smatrati jednim od pokazatelja jasnog pozitivnog učinka integriranog proizvodnog postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom na lanac vrijednosti poluvodiča u Uniji.
- (22) Važno je da integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom ne podlige izvanteritorijalnoj primjeni obveza pružanja javne usluge koje nameću treće zemlje, a koje bi mogle ugroziti njihovu sposobnost da koriste svoju infrastrukturu, softver, usluge, objekte, imovinu, resurse, intelektualno vlasništvo ili znanje koji su im potrebni za ispunjavanje obveze u pogledu prioritetnih narudžbi u skladu s ovom Uredbom, za što bi morali pružiti jamstva.

- (23) S obzirom na brz razvoj poluvodičkih tehnologija i radi jačanja buduće industrijske konkurentnosti Unije, integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom trebali bi ulagati u kontinuirane inovacije u Uniji s ciljem postizanja konkretnog napretka u poluvodičkoj tehnologiji ili pripreme tehnologija sljedeće generacije. S obzirom na to, integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom trebali bi moći testirati nova postignuća i eksperimentirati na njima koristeći se prioritetnim pristupom pilot-linijama uspostavljenima u okviru inicijative Čipovi za Europu putem ubrzanih prijava za njihove usluge, ne dovodeći pritom u pitanje ostvarivanje tuđih prava na pristup.
- (24) Kako bi postupak dobivanja statusa integriranog proizvodnog postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom bio ujednačen i transparentan, odluku o dodjeli tog statusa trebala bi donijeti Komisija na temelju zahtjeva pojedinačnog poduzeća ili konzorcija nekoliko poduzeća. Dobivanje statusa moguće je i za postavljanje novog postrojenja za proizvodnju poluvodiča i za znatno proširenje ili inovativnu transformaciju postojećeg postrojenja za proizvodnju poluvodiča. Kako bi se uzela u obzir važnost koordiniranog i suradničkog pokretanja planiranog postrojenja, Komisija bi u svojoj procjeni trebala razmotriti spremnost države članice ili država članica u kojima podnositelj zahtjeva namjerava uspostaviti postrojenje da podupre njegovu uspostavu. Nadalje, pri ocjeni održivosti poslovnog plana Komisija bi mogla uzeti u obzir cjelokupne rezultate podnositelja zahtjeva.

- (24a) S obzirom na prava povezana s priznanjem statusa integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom Komisija bi trebala pratiti ispunjavaju li postrojenja kojima je taj status dodijeljen i dalje zahtjeve utvrđene u ovoj Uredbi. Ako to više nije slučaj, Komisija bi trebala imati pravo preispitati i, prema potrebi, ukinuti status i, u skladu s tim, prava povezana s tim statusom. Sve odluke o ukidanju statusa trebale bi se donijeti tek nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodič na temelju obrazloženja. U skladu s tim, poduzeće koje upravlja integriranim proizvodnim postrojenjem ili EU tvornicom čipova s otvorenim pristupom trebalo bi imati mogućnost proaktivnog traženja preispitivanja trajanja statusa ili planova provedbe ako bi nepredviđene vanjske okolnosti, kao što su ozbiljni poremećaji s izravnim gospodarskim učinkom na priznato postrojenje, mogle utjecati na njegovu sposobnost ispunjavanja kriterija. Kako bi se uzela u obzir činjenica da se većina prava dodjeljuje u razdoblju njihova uspostavljanja, postrojenja bi čak i u slučaju ukidanja statusa i dalje trebala poštovati obvezu postupanja u skladu s prioritetnim narudžbama sve do isteka statusa.
- (25) Zbog njihove važnosti za postizanje sigurnosti opskrbe i uspostavu otpornog ekosustava poluvodiča trebalo bi smatrati da su integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom u interesu Unije. Sigurnost opskrbe poluvodičima važna je i za digitalizaciju koja omogućuje zelenu tranziciju mnogih drugih sektora. Kako bi se doprinijelo sigurnosti opskrbe poluvodičima u Uniji, države članice mogu provoditi mjere potpore i pružati administrativnu potporu u nacionalnim postupcima izdavanja dozvola. Time se ne dovodi u pitanje nadležnost Komisije u području državnih potpora na temelju članaka 107. i 108. Ugovora, ako je to relevantno. Države članice trebale bi podupirati uspostavu integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom u skladu s pravom Unije.

- (26) Integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom treba uspostaviti što prije, a administrativno opterećenje treba svesti na najmanju moguću mjeru. U tu bi svrhu države članice trebale što brže obraditi zahtjeve povezane s planiranjem, izgradnjom i radom integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom. Mogu imenovati tijelo koje će olakšati i koordinirati postupke izdavanja dozvola i mogu imenovati koordinatora koji će biti jedinstvena kontaktna točka za projekt. Nadalje, ako je to potrebno za odobravanje odstupanja na temelju Direktive Vijeća 92/43/EEZ¹⁵ i Direktive 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća¹⁶, može se smatrati da su uspostava i rad tih postrojenja od prevladavajućeg javnog interesa u smislu prethodno navedenih pravnih tekstova, pod uvjetom da su ispunjeni ostali uvjeti utvrđeni u tim odredbama.
- (27) Zajedničke norme za zelene, pouzdane i sigurne čipove donijele bi velike koristi za unutarnje tržište. Budući pametni uređaji, sustavi i platforme za povezivost morat će se oslanjati na napredne poluvodičke čipove i ispunjavati zahtjeve u pogledu okolišne održivosti, povjerenja i kibersigurnosti, koji će uvelike ovisiti o značajkama temeljne tehnologije. U tu bi svrhu Unija trebala razviti referentne postupke certificiranja i zahtijevati od industrije da zajednički razvije takve postupke za specifične sektore i tehnologije s potencijalno velikim društvenim učinkom.
- (28) S obzirom na to Komisija bi, uz savjetovanje s Europskim odborom za poluvodiče, trebala pripremiti teren za certificiranje zelenih, pouzdnih i sigurnih čipova i ugrađenih sustava koji se oslanjaju na poluvodičke tehnologije ili ih upotrebljavaju u velikoj mjeri, uz odgovarajuće sudjelovanje dionika. Ponajprije bi trebalo razmotriti i utvrditi relevantne sektore i proizvode za koje je potrebna takva certifikacija.

---

¹⁵ Direktiva Vijeća 92/43/EEZ od 21. svibnja 1992. o očuvanju prirodnih staništa i divlje faune i flore.

¹⁶ Direktiva 2000/60/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 23. listopada 2000. o uspostavi okvira za djelovanje Zajednice u području vodne politike.

- (29) S obzirom na strukturne nedostatke lanca opskrbe poluvodičima i posljedični rizik od budućih nedačica, ovom se Uredbom uvode instrumenti za koordinirani pristup praćenju lanca vrijednosti poluvodiča i učinkovito uklanjanje mogućih poremećaja na tržištu na razmjeran način.
- (30) Budući da se složeni i međusobno povezani lanci vrijednosti poluvodiča brzo razvijaju te da u njima sudjeluju razni dionici, potreban je koordinirani pristup redovitom praćenju kako bi se povećala sposobnost ublažavanja rizika koji bi mogli negativno utjecati na opskrbu poluvodičima i kako bi se povećalo razumijevanje dinamike lanaca vrijednosti poluvodiča uključivanjem informacija u praćenje. Komisija bi, uz savjetovanje s Europskim odborom za poluvodiče, trebala pratiti lanac vrijednosti poluvodiča s naglaskom na pokazatelje za rano upozoravanje na način koji ne bi predstavljao prekomjerno administrativno opterećenje za poduzeća.
- (30a) Kako bi se opterećenje za poduzeća koja odgovaraju na praćenje svelo na najmanju moguću mjeru i kako bi se osiguralo da se prikupljene informacije mogu objediti na smislen način, Komisija bi trebala osigurati standardizirana sredstva za svako prikupljanje informacija. Trebalo bi omogućiti ta sredstva i osigurati da se sve prikupljene informacije smatraju povjerljivima.
- [(31) Briše se.]
- [(32) Briše se.]
- (33) Kako bi se omogućile te aktivnosti, nacionalna nadležna tijela država članica trebala bi utvrditi popis kontakata svih relevantnih poduzeća koja djeluju u lancu opskrbe poluvodičima sa sjedištem na njihovu državnom području, čime bi se trebalo omogućiti utvrđivanje odgovarajućih ispitanika za dobrovoljne zahtjeve za informacije, pri čemu taj popis ne mora biti iscrpan. S popisom kontakata trebalo bi postupati uz potpuno poštovanje primjenjivih pravila o povjerljivosti.

[(34) Briše se.]

[(35) Briše se.]

[(36) Briše se.]

- (37) Radi predviđanja budućih poremećaja u različitim fazama lanca vrijednosti poluvodiča u Uniji i u trgovini unutar Unije te pripreme za njih Komisija bi trebala u suradnji s Europskim odborom za poluvodiče utvrditi pokazatelje za rano upozoravanje u okviru procjene rizika za Uniju. Takvi pokazatelji mogli bi uključivati netipična povećanja vremena isporuke, dostupnost sirovina, poluproizvoda i ljudskog kapitala potrebnih za proizvodnju poluvodiča ili odgovarajuće proizvodne opreme, predviđenu potražnju za poluvodičima na tržištu Unije i svjetskom tržištu, porast cijena koji premašuje uobičajenu fluktuaciju cijena, posljedice nesreća, napada, prirodnih katastrofa ili drugih ozbiljnih događaja, učinak trgovinskih politika, carine, ograničenja izvoza, trgovinskih prepreka i drugih mjera povezanih s trgovinom te posljedice zatvaranja poduzeća, njihova premještanja ili preuzimanja ključnih sudionika na tržištu. Aktivnosti praćenja koje provodi Komisija trebale bi biti usmjerene na te pokazatelje ranog upozoravanja.
- (38) Pretpostavlja se da je niz poduzeća koja isporučuju usluge ili robu u području poluvodiča ključan za učinkovit lanac opskrbe poluvodičima u Unijinu ekosustavu poluvodiča zbog broja poduzeća u Uniji koji se oslanjaju na njihove proizvode, svojeg udjela na tržištu Unije ili na svjetskom tržištu, važnosti koju imaju za osiguravanje dostaone razine opskrbe ili mogućeg učinka poremećaja u opskrbi njihovim proizvodima ili uslugama. Države članice, u suradnji s Komisijom, trebale bi utvrditi te ključne sudionike na tržištu na svojim državnim područjima.

- (39) U skladu s člankom 4. Uredbe (EU) 2019/452 o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji¹⁷ pri utvrđivanju može li izravno strano ulaganje utjecati na sigurnost ili javni poredak države članice i Komisija mogu razmotriti njegove potencijalne učinke na kritične tehnologije i robu s dvojnom namjenom kako je definirana u članku 2. točki 1. Uredbe Vijeća (EZ) br. 428/2009¹⁸, uključujući poluvodiče.
- (40) Države članice trebale bi posebno razmotriti integritet aktivnosti koje provode ključni sudionici na tržištu. Država članica koja ustanovi da postoje problemi mogla bi na njih upozoriti Europski odbor za poluvodiče.
- (40a) Kako bi se omogućilo predviđanje mogućih nestašica, nacionalna nadležna tijela trebala bi upozoriti Komisiju ako postanu svjesni rizika od ozbiljnog poremećaja u opskrbi poluvodičima. Kako bi se osigurao koordinirani pristup, Komisija bi trebala, ako sazna za rizik od ozbiljnih poremećaja u opskrbi poluvodičima, među ostalim na temelju informacija međunarodnih partnera, sazvati izvanredni sastanak Europskog odbora za poluvodiče kako bi se raspravilo o ozbiljnosti poremećaja te o tome može li biti primjeren, potrebno i razmjerne da države članice provedu koordiniranu zajedničku nabavu kao preventivnu mjeru te da započnu dijalog s dionicima u cilju utvrđivanja i pripreme preventivnih mjera. Europski odbor za poluvodiče i Komisija trebali bi u okviru tog dijaloga uzeti u obzir stajališta gospodarskih subjekata i dionika u lancu vrijednosti poluvodiča. Komisija bi trebala pokrenuti savjetovanja i suradnju s relevantnim trećim zemljama kako bi se uklonili eventualni poremećaji u međunarodnom lancu opskrbe, u skladu s međunarodnim obvezama i ne dovodeći u pitanje postupovne zahtjeve.

---

¹⁷ Uredba (EU) 2019/452 Europskog parlamenta i Vijeća od 19. ožujka 2019. o uspostavi okvira za provjeru izravnih stranih ulaganja u Uniji (SL L 79I, 21.3.2019., str. 1.–14.).

¹⁸ Uredba Vijeća (EZ) br. 428/2009 od 5. svibnja 2009. o uspostavljanju režima Zajednice za kontrolu izvoza, prijenosa, brokeringa i provoza robe s dvojnom namjenom (SL L 134, 29.5.2009., str 1.–269.).

(41) U tu svrhu Komisija bi, ako postane svjesna rizika od ozbiljnih poremećaja u opskrbi poluvodičima, trebala provesti procjenu takvih rizika. Ako se tom procjenom dobiju konkretni, ozbiljni i pouzdani dokazi o ozbiljnim poremećajima u opskrbi poluvodičima ili ozbiljnim preprekama trgovini poluvodičima unutar Unije koji dovode do znatnih nestašica koje sprečavaju opskrbu, popravak i održavanje osnovnih proizvoda koji se upotrebljavaju u kritičnim sektorima, na primjer medicinske i dijagnostičke opreme, Komisija bi trebala moći Vijeću podnijeti prijedlog za proglašenje kriznog stanja. Komisija bi trebala procijeniti potrebu za produljenjem i produljiti trajanje kriznog stanja za unaprijed određeno razdoblje, ako se utvrdi potreba za tim, uzimajući u obzir mišljenje Europskog odbora za poluvodiče i povratne informacije gospodarskih subjekata i dionika u lancu vrijednosti poluvodiča, te bi trebala moći podnijeti prijedlog Vijeću za produljenje kriznog stanja. Slično tome, Komisija bi trebala razmotriti prijevremeno okončanje kriznog stanja i prema potrebi pokrenuti takav postupak nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče.

(41a) Zbog politički osjetljive prirode proglašenja kriznog stanja i mogućih mjera koje se mogu poduzeti kao odgovor na to stanje, uključujući znatan učinak koji bi takve mjere mogle imati na privatna poduzeća u Uniji, Vijeće bi trebalo dodijeliti ovlast za donošenje provedbenog akta u pogledu proglašenja, produljenja i okončanja kriznog stanja u poluvodičkoj krizi.

[(42) Briše se.]

[(43) Briše se.]

- (44) U kriznom stanju neophodne su bliska suradnja između Komisije i država članica te koordinacija svih nacionalnih mjera poduzetih u pogledu lanca opskrbe poluvodičima kako bi se poremećaji uklonili vodeći računa o usklađenosti, otpornosti i učinkovitosti. U tu bi svrhu Europski odbor za poluvodiče prema potrebi trebao održavati izvanredne sastanke. Sve poduzete mjere trebale bi biti strogo ograničene na trajanje kriznog stanja.
- (45) Za brz, učinkovit i koordiniran odgovor Unije na poluvodičku krizu potrebno je donositeljima odluka pružiti pravodobne i ažurirane informacije o razvoju operativne situacije te se pobrinuti da je moguće poduzeti učinkovite mjere za osiguravanje opskrbe poluvodičima u pogodjenim kritičnim sektorima. Pri proglašenju kriznog stanja trebalo bi utvrditi i provesti odgovarajuće, učinkovite i razmjerne mjere, ne dovodeći u pitanje moguću kontinuiranu međunarodnu suradnju s relevantnim partnerima koja ima za cilj ublažiti kriznu situaciju u razvoju. Nadalje, Europski odbor za poluvodiče može pružati savjete o potrebi uvođenja zaštitnih mjera u skladu s Uredbom (EU) 2015/479 Europskog parlamenta i Vijeća¹⁹. Primjena svih hitnih mjera trebala bi biti razmjerna i ograničena na ono što je potrebno za uklanjanje znatnih poremećaja u mjeri u kojoj je to u najboljem interesu Unije. Komisija bi trebala redovito izvješćivati Europski parlament i Vijeće o poduzetim mjerama i razlozima na kojima se one temelje. Komisija može nakon savjetovanja s Odborom izdati dodatne smjernice o provedbi i primjeni hitnih mjera.

---

¹⁹ Uredba (EU) 2015/479 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2015. o zajedničkim pravilima za izvoz (SL L 83, 27.3.2015., str. 34.).

(46) Za pravilno funkcioniranje unutarnjeg tržišta kritičan je niz sektora. Ti su kritični sektori oni koji su navedeni u Prilogu Direktivi (EU) br. .../... Europskog parlamenta i Vijeća o otpornosti kritičnih subjekata²⁰, u verziji koja je na snazi .... Za potrebe ove Uredbe obrana i sigurnost trebale bi se dodatno smatrati kritičnim sektorima. Prioritetne narudžbe i zajednička nabava trebale bi se provoditi samo radi osiguravanja opskrbe kritičnih sektora. Kad poluvodička kriza poremeti ili prijeti da će poremetiti njihov rad, Komisija može hitne mjere ograničiti na neke od tih sektora ili na njihove određene dijelove.

---

²⁰ Direktiva (EU) br. .../... Europskog parlamenta i Vijeća od ... o otpornosti kritičnih subjekata (SL L ..., ..., str. ...).

(47) Za vrijeme križnog stanja od poduzeća u lancu opskrbe poluvodičima s poslovnim nastanom u Uniji zahtjeva se dostava informacija radi omogućavanja precizne procjene poluvodičke krize ili kako bi se utvrdile i pripremile potencijalne mjere ublažavanja ili hitne mjere na razini Unije ili nacionalnoj razini. Takve informacije mogu se odnositi na proizvodnu sposobnost, proizvodni kapacitet te trenutačne glavne poremećaje i uska grla. Ti bi aspekti mogli uključivati uobičajenu i trenutačnu stvarnu zalihu proizvoda relevantnih u vrijeme krize u proizvodnim postrojenjima poduzeća koja se nalaze u Uniji te u postrojenjima u trećim zemljama kojima to poduzeće upravlja ili od kojih naručuje ili kupuje zalihe, uobičajeno i trenutačno stvarno prosječno vrijeme isporuke proizvoda koji se najviše proizvode, očekivani obujam proizvodnje u sljedeća tri mjeseca za svako proizvodno postrojenje u Uniji, ili razloge zbog kojih nije moguće ostvariti proizvodni kapacitet. Takve informacije trebale bi biti ograničene na mjeru potrebnu za procjenu prirode poluvodičke krize i mogućih mjera ublažavanja ili hitnih mjera na nacionalnoj razini ili razini Unije. Zahtjevi za informacije ne bi trebali podrazumijevati dostavu informacija čije je otkrivanje u suprotnosti s interesima nacionalne sigurnosti država članica. Konkretnе informacije koje treba zatražiti trebalo bi utvrditi u suradnji s Europskim odborom za poluvodiče na temelju prethodnog savjeta reprezentativnog broja relevantnih poduzeća putem dobrovoljnog savjetovanja. Svaki zahtjev trebao bi biti razmjeran, a pri njegovu bi postavljanju trebalo uzeti u obzir legitimne ciljeve poduzeća te troškove i trud koji je potrebno uložiti u stavljanje podataka na raspolaganje i utvrditi odgovarajuće rokove za dostavljanje traženih informacija. Poduzeća bi trebala biti obvezna odgovoriti na zahtjev i mogu podlijegati sankcijama ako to, namjerno ili krajnjom nepažnjom, ne učine ili ako dostave netočne informacije. Sve prikupljene informacije trebale bi se koristiti samo za potrebe ove Uredbe i podlijegati pravilima o povjerljivosti. Kako bi se osigurala potpuna uključenost država članica u kojima poduzeće ima svoj proizvodni pogon, Komisija bi trebala bez odgode proslijediti primjerak zahtjeva za informacije nacionalnom nadležnom tijelu i, na zahtjev nacionalnog nadležnog tijela, podijeliti dobivene informacije sigurnim sredstvima.

Ako poduzeće dobije zahtjev za informacije o svojim aktivnostima u području poluvodiča od treće zemlje, o tome bi trebalo obavijestiti Komisiju kako bi se moglo ocijeniti je li opravdano da i Komisija dostavi zahtjev za informacije.

- (48) Samo u krajnjoj nuždi kako bi se osiguralo da kritični sektori mogu nastaviti s radom u vrijeme krize i kad je to potrebno i razmjerno za tu svrhu, Komisija bi integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom mogla obvezati da prihvate narudžbe i daju prednost proizvodima relevantnim za vrijeme krize, koji se izravno upotrebljavaju u kritičnim sektorima ili koriste za proizvodnju uređaja koji se upotrebljavaju u kritičnim sektorima. Potencijalni korisnici prioritetnih narudžbi trebali bi biti subjekti iz kritičnih sektora ili poduzeća koja opskrbljuju kritične sektore čije su aktivnosti poremećene ili kojima prijeti poremećaj zbog nestašice. Kako bi se osiguralo da se prioritetne narudžbe upotrebljavaju samo kada je to potrebno, one bi trebale biti ograničene na korisnike koji nisu mogli izbjegći, primjerice svojom praksom nabave, te ublažiti učinak nestašice drugim sredstvima, kao što je upotreba postojećih zaliha. Ta se obveza može proširiti i na druga poduzeća u pogledu njihovih postrojenja za poluvodiče za koje su ona prihvatali takvu mogućnost u kontekstu primanja javne potpore ako je cilj takve javne potpore bio poticanje sposobnosti za povećanje proizvodnih kapaciteta. Odluku o prioritetnoj narudžbi trebalo bi donijeti u skladu sa svim primjenjivim pravnim obvezama Unije, uzimajući u obzir okolnosti pojedinog slučaja. Obveza u pogledu ispunjavanja prioritetnih narudžbi trebala bi imati prednost pred bilo kojom obvezom na činidbu na temelju privatnog ili javnog prava, a njome bi se trebali uzeti u obzir legitimni ciljevi poduzeća te troškovi i trud koji je potrebno uložiti radi bilo kakve promjene u redoslijedu proizvodnje. Poduzećima koja ne ispune obvezu u pogledu prioritetnih narudžbi mogu se izreći sankcije.

(49) Dotično poduzeće trebalo bi biti obvezno prihvati prioritetu narudžbu i dati joj prednost.

Kako bi se osiguralo da su prioritetne narudžbe uskladene s kapacitetima i proizvodnim portfeljem postrojenja, Komisija bi dotičnom postrojenju trebala pružiti priliku da bude saslušano u vezi s izvedivošću i pojedinostima prioritetne narudžbe. Komisija ne bi trebala izdati prioritetu narudžbu ako postrojenje ne može ispuniti narudžbu čak ni kao prioritetu, bilo zbog nedovoljne proizvodne sposobnosti ili nedovoljnog proizvodnog kapaciteta, ili ako se proizvod ne isporučuje ili ako postrojenje ne pruža uslugu ili zato što bi to predstavljalo nerazumno gospodarsko opterećenje i dovelo do posebnih poteškoća za postrojenje.

(49a) Kako bi se osigurao transparentan i jasan okvir za provedbu prioritetnih narudžbi, Komisija bi trebala biti ovlaštena za donošenje provedbenog akta kojim se utvrđuju praktična i operativna rješenja. Taj provedbeni akt trebao bi sadržavati zaštitne mјere kako bi se osiguralo da se prioritetne narudžbe provode u skladu s načelima nužnosti i proporcionalnosti, kao što su mehanizam kojim se uzimaju u obzir postojeće narudžbe i mehanizam kojim se osigurava da količine iz prioritetnih narudžbi ne prelaze ono što je potrebno.

(50) Ako poduzeće koje posluje u lancu opskrbe poluvodičima u Uniji iznimno zaprili prioritetu narudžbu od treće zemlje, trebalo bi o tom zahtjevu obavijestiti Komisiju kako bi se na temelju te informacije moglo procijeniti bi li, ako postoji znatan učinak na sigurnost opskrbe kritičnih sektora i ako su u danom slučaju ispunjeni drugi zahtjevi nužnosti, proporcionalnosti i zakonitosti, i Komisija trebala nametnuti obvezu u pogledu prioritetne narudžbe.

- (51) S obzirom na važnost sigurnosti opskrbe kritičnih sektora koji obavljaju vitalne društvene funkcije, poštovanje obaveze u pogledu ispunjavanja prioritetnih narudžbi ne bi trebalo podrazumijevati odgovornost za štetu prema trećim stranama zbog bilo kakvog kršenja ugovornih obveza koje može proizići iz nužnih privremenih promjena operativnih procesa dotičnog proizvođača, u mjeri u kojoj je kršenje ugovornih obveza bilo nužno radi poštovanja obaveze davanja prednosti prioritetnim narudžbama. Poduzeća koja su potencijalno obuhvaćena područjem primjene prioritetnih narudžbi trebala bi navesti tu mogućnost u uvjetima svojih poslovnih ugovora. Ne dovodeći u pitanje primjenjivost drugih odredaba, to izuzeće od odgovornosti ne utječe na odgovornost za neispravne proizvode, kako je propisana Direktivom Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985.²¹
- (52) Obveza davanja prednosti proizvodnji određenih proizvoda poštuje i neće nerazmjerne utjecati na slobodu poduzetništva i ugovornu slobodu utvrđene u članku 16. Povelje Europske unije o temeljnim pravima („Povelja“) te na pravo na vlasništvo utvrđeno u članku 17. Povelje. U skladu s člankom 52. stavkom 1. Povelje svako ograničenje tih prava u ovoj Uredbi bit će predviđeno zakonodavstvom, poštovat će biti tih prava i sloboda te će biti usklađeno s načelom proporcionalnosti.

---

²¹ Direktiva Vijeća 85/374/EEZ od 25. srpnja 1985. o približavanju zakona i drugih propisa država članica u vezi s odgovornošću za neispravne proizvode (85/374/EEZ) (SL L 210, 7.8.1985., str. 29.).

- (53) Nakon proglašenja kriznog stanja dvije ili više država članica moglo bi Komisiju ovlastiti da objedini potražnju i djeluje u njihovo ime za javnu nabavu u javnom interesu, u skladu s postojećim pravilima i postupcima u Uniji i oslanjajući se pritom na svoju kupovnu moć. Komisiju bi se mandatom moglo ovlastiti da za određene kritične sektore sklapa sporazume o kupnji proizvoda relevantnih u vrijeme krize, koji se izravno upotrebljavaju u kritičnim sektorima ili se upotrebljavaju za proizvodnju uređaja koji se upotrebljavaju u kritičnim sektorima. Komisija bi uz savjetovanje s Odborom trebala procijeniti korisnost, nužnost i proporcionalnost za svaki zahtjev. Ako ne namjerava postupiti u skladu sa zahtjevom, o tome bi trebala obavijestiti dolične države članice i Odbor te navesti svoje razloge. Pojedinosti o postupku trebale bi biti utvrđene u sporazumu između Komisije i država članica sudionica, koji može uključivati broj ugovora koje treba sklopiti i uvjete zajedničke nabave, kao što su cijene, rokovi isporuke, količine i klauzule o sudjelovanju ili izuzimanju. Zajednička nabava može dovesti do potpisivanja jednog ugovora kojim se pokrivaju potrebe svih država članica ili nekoliko ugovora kojima se pokrivaju potrebe jedne ili više država članica. Nadalje, države članice sudionice trebale bi imati pravo imenovati predstavnike koji će pružati smjernice i savjete u postupcima nabave i pregovorima o ugovorima o kupnji. Uvođenje i upotreba kupljenih proizvoda trebali bi ostati u nadležnosti država članica sudionica.
- (54) Za vrijeme krize zbog nestašice poluvodiča moglo bi se pokazati potrebnim da Unija razmotri zaštitne mjere. Europski odbor za poluvodiče može izraziti svoja stajališta koja bi mogla pridonijeti Komisijinoj procjeni predstavlja li stanje na tržištu znatan nedostatak osnovnih proizvoda u skladu s Uredbom (EU) 2015/479.

(55) Kako bi se olakšale neometana, djelotvorna i usklađena provedba ove Uredbe te suradnja i razmjena informacija, trebalo bi osnovati Europski odbor za poluvodiče. Europski odbor za poluvodiče trebao bi Komisiji pružati savjete i pomagati joj u vezi s određenim pitanjima. To bi trebalo obuhvaćati savjetovanje odbora javnih tijela Zajedničkog poduzeća za čipove o inicijativi Čipovi za Europu, pružanje savjeta Komisiji pri procjeni informacija za integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom, razmatranje i pripremu utvrđivanja specifičnih sektora i tehnologija s potencijalno visokim društvenim ili okolišnim učinkom za koje je stoga potrebno certificiranje zelenih, pouzdanih i sigurnih proizvoda te rad u području koordiniranog praćenja i odgovora na krizu. Osim toga, Europski odbor za poluvodiče trebao bi pružati savjete i preporuke u vezi s provedbom ove Uredbe te olakšati suradnju među državama članicama i razmjenu informacija o pitanjima povezanim s ovom Uredbom. Europski odbor za poluvodiče trebao bi podupirati Komisiju u međunarodnoj suradnji u skladu s međunarodnim obvezama, među ostalim u prikupljanju informacija i procjeni krize. Nadalje, Europski odbor za poluvodiče trebao bi koordinirati, surađivati i razmjenjivati informacije s drugim strukturama Unije za odgovor na krizu i pripravnost na krize kako bi Unija imala dosljedan i koordiniran pristup kad je riječ o odgovoru i mjerama pripravnosti u slučaju poluvodičkih kriza.

- (56) Europskim odborom za poluvodiče trebao bi predsjedati predstavnik Komisije. Svaka država članice trebala bi u Europski odbor za poluvodiče imenovati barem jednog predstavnika na visokoj razini. Usto bi mogli imenovati različite predstavnike u vezi s različitim zadaćama Europskog odbora za poluvodiče, ovisno o tome o kojem se poglavlju ove Uredbe raspravlja na sastancima Europskog odbora za poluvodiče. Kako bi dobio važne savjete o aktivnostima Europskog odbora za poluvodiče i omogućio odgovarajuće sudjelovanje dionika, predsjednik može osnovati podskupine i trebao bi imati pravo pozivati stručnjake i promatrače da sudjeluju na sastancima na *ad hoc* osnovi ili pozivati dionike, osobito organizacije koje zastupaju interes poluvodičke industrije Unije, kao što je Industrijski savez za procesore i poluvodičke tehnologije, da sudjeluju u podskupinama kao promatrači.
- (57) Europski odbor za poluvodiče održavat će zasebne sastanke za zadaće iz poglavlja II. te za zadaće iz poglavlja III. i IV. Države članice trebale bi nastojati osigurati djelotvornu i učinkovitu suradnju u Europskom odboru za poluvodiče. Predsjednik bi trebao moći olakšati interakcije Europskog odbora za poluvodiče i drugih tijela, ureda, agencija i savjetodavnih skupina Unije. S obzirom na važnost opskrbe poluvodičima za druge sektore i posljedičnu potrebu za koordinacijom predsjednik bi, ako je to relevantno i primjерeno, trebao osigurati sudjelovanje drugih institucija i tijela Unije kao promatrača na sastancima Europskog odbora za poluvodiče u vezi s mehanizmom za praćenje i odgovor na krizu uspostavljenim u poglavlju IV. Kako bi nastavio i iskoristio rad europske stručne skupine za poluvodiče, Europski odbor za poluvodiče trebao bi nakon provedbe Preporuke Komisije o zajedničkom Unijinom paketu mjera za prevladavanje nestašica poluvodiča obavljati njezine zadaće. Nakon što Europski odbor za poluvodiče započne s radom, ta bi stručna skupina trebala prestati postojati.

- (58) Države članice imaju ključnu ulogu u primjeni i provedbi ove Uredbe. U tom bi pogledu svaka država članica trebala imenovati jedno ili više nacionalnih nadležnih tijela za potrebe učinkovite provedbe ove Uredbe te se pobrinuti da ta tijela imaju odgovarajuće ovlasti i da raspolažu odgovarajućim resursima. Države članice mogile bi imenovati postojeće tijelo ili postojeća tijela. Kako bi se povećala organizacijska učinkovitost u državama članicama i uspostavila službena kontaktna točka za kontakt s javnošću i drugim dionicima na razini država članica i Unije, uključujući Komisiju i Europski odbor za poluvodiče, svaka država članica trebala bi odrediti, unutar jednog od tijela koje je odredila kao nadležno tijelo na temelju ove Uredbe, jednu nacionalnu jedinstvenu kontaktnu točku odgovornu za koordinaciju pitanja povezanih s ovom Uredbom i prekograničnu suradnju s nadležnim tijelima drugih država članica.
- (59) Kako bi se osigurala pouzdana i konstruktivna suradnja nadležnih tijela na razini Unije i na nacionalnoj razini, sve strane uključene u primjenu ove Uredbe trebale bi poštovati povjerljivost informacija i podataka prikupljenih pri obavljanju svojih zadaća kako bi posebno štitile prava intelektualnog vlasništva i osjetljive poslovne informacije ili poslovne tajne. Sve informacije dobivene u njezinoj primjeni u svojstvu integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornica čipova s otvorenim pristupom u kontekstu zahtjeva za informacije ili obveza obavješćivanja u skladu s ovom Uredbom trebale bi se upotrebljavati samo za potrebe ove Uredbe i trebale bi biti obuhvaćene obvezom čuvanja poslovne tajne u skladu s člankom 339. Ugovora, kao i internim pravilima Komisije o sigurnom postupanju s podacima, posebno Odlukom Komisije 2015/443 od 13. ožujka 2015. o sigurnosti u Komisiji²². Komisija i nacionalna nadležna tijela, njihovi dužnosnici, službenici i druge osobe koje rade pod nadzorom tih tijela te dužnosnici i državni službenici drugih tijela država članica trebaju osigurati povjerljivost informacija prikupljenih pri obavljanju svojih zadaća i aktivnosti. To bi se trebalo primjenjivati i na Europski odbor za poluvodiče i Odbor za poluvodiče osnovane ovom Uredbom. Prema potrebi, Komisija bi trebala moći donijeti provedbene akte kojima se utvrđuju praktične upute za postupanje s povjerljivim informacijama u kontekstu prikupljanja informacija.

---

²² SL L 72, 17.3.2015., str. 41–52.

(60) Ispunjavanje obveza nametnutih na temelju ove Uredbe trebalo bi biti izvršivo s pomoću novčanih kazni i periodičnih penala. U tu bi svrhu trebalo utvrditi odgovarajuće razine novčanih kazni za nepoštovanje zahtjeva za informacije i obveza obavješćivanja u skladu s ovom Uredbom, uzimajući u obzir različite razine težine neusklađenosti između obiju obveza i uz različite gornje granice za MSP-ove. Nadalje, trebalo bi utvrditi periodične penale za nepoštovanje obveze prihvaćanja i ispunjavanja prioritetnih narudžbi, koji bi trebale biti razmjeri i odražavati razine cijena na tržištu tijekom posljednjih 90 dana, s različitim gornjim granicama za MSP-ove. Osim na izricanje novčanih kazni i periodičnih penala rokovi zastare trebali bi se primjenjivati i na izvršenje sankcija. Usto, Komisija bi dotičnim poduzećima ili predstavničkim organizacijama poduzeća trebala dati pravo na saslušanje.

[(61) Briše se.]

(62) Radi osiguranja jedinstvenih uvjeta za provedbu ove Uredbe, provedbene ovlasti u vezi s odabirom za ECIC trebalo bi dodijeliti Komisiji kako bi se postigli ciljevi Inicijative. Nadalje, Komisiji bi trebalo dodijeliti provedbene ovlasti u pogledu utvrđivanja praktičnih i operativnih rješenja za funkcioniranje prioritetnih narudžbi te praktičnih uputa za postupanje s povjerljivim informacijama. Te bi ovlasti trebalo izvršavati u skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća²³.

---

²³ Uredba (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije (SL L 55, 28.2.2011., str. 13.).

(63) S obzirom na to da cilj ove Uredbe ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog njezina opsega ili učinaka djelovanja oni na bolji način mogu ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

POGLAVLJE I.

OPĆE ODREDBE

Članak 1.

Predmet i ciljevi

1. Ovom se Uredbom uspostavlja okvir za jačanje ekosustava poluvodiča na razini Unije, u prvom redu sljedećim mjerama:
  - (a) uspostavom inicijative Čipovi za Europu („Inicijativa”);
  - (b) određivanjem kriterija za priznavanje i podupiranje integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom koji su prvi svoje vrste i koji povećavaju sigurnost opskrbe i otpornost ekosustava poluvodiča u Uniji;
  - (c) uspostavom koordinacijskog mehanizma između država članica i Komisije za praćenje opskrbe poluvodičima i odgovora na krizu u nestaćici poluvodiča.
2. Prvi je cilj ove Uredbe uspostaviti uvjete neophodne za konkurentnost i inovacijski kapacitet Unije te ostvariti prilagodbu industrije strukturnim promjenama koje nastaju zbog kratkih inovacijskih ciklusa i potrebe za održivošću.
Drugi cilj, koji je zaseban i nadopunjuje prvi, jest poboljšati funkcioniranje unutarnjeg tržišta uspostavom jedinstvenog pravnog okvira Unije za povećanje otpornosti i sigurnosti opskrbe Unije u području poluvodičkih tehnologija u cilju povećanja njegove pouzdanosti radi suzbijanja poremećaja.

Članak 2.

Definicije

1. Za potrebe ove Uredbe primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „poluvodič” znači jedno od sljedećeg:
  - (a) materijal, u elementarnom obliku ili kao spoj, kojem se može mijenjati električna vodljivost, ili
  - (b) komponenta koja se sastoji od niza slojeva poluvodičkih, izolacijskih i vodljivih materijala u skladu s unaprijed određenim uzorkom i koja je namijenjena za obavljanje jasno definiranih elektroničkih i/ili fotoničkih funkcija;
- (2) „čip” znači elektronički uređaj koji čine razni funkcionalni elementi na jednom komadu poluvodičkog materijala, obično u obliku memorijskih, logičkih, procesorskih i analognih uređaja; još se naziva „integrirani krug”;
- (2a) „kvantni čip” znači uređaj koji obrađuje informacije na razini pojedinačnih kvantnih sustava s različitom razinom integracije komponenata na čipu ovisno o korištenoj kvantnoj platformi, uključujući platforme za kvantno računalstvo, komunikaciju, opažanje ili mjeriteljstvo;
- (3) „tehnološki čvor” znači određeni postupak proizvodnje poluvodiča i pravila za njegovo projektiranje;
- (4) „lanac opskrbe poluvodičima” znači sustav aktivnosti, organizacija, dionika, tehnologije, informacija, resursa i usluga uključenih u proizvodnju poluvodiča koji obuhvaća sirovine i prerađene materijale, proizvodnu opremu, projektiranje, među ostalim razvoj povezanog softvera, proizvodnju, sklapanje, ispitivanje i pakiranje;

- (5) „lanac vrijednosti poluvodiča” znači skup aktivnosti povezanih s poluvodičkim proizvodom od njegova koncipiranja do njegove krajnje upotrebe, uključujući sirovine i prerađene materijale, proizvodnu opremu, istraživanje, razvoj i inovacije, projektiranje, proizvodnju, ispitivanje, sklapanje i pakiranje do ugradnje i integracije u gotove proizvode te postupke na kraju životnog vijeka, kao što su ponovna uporaba, rastavljanje i recikliranje;
- (6) „pilot-linija” znači eksperimentalni projekt ili aktivnost što se odnosi na više razine tehnološke spremnosti, od treće do osme, radi unapređenja infrastrukture potrebne za testiranje, demonstraciju, validaciju i ugađanje proizvoda ili sustava s obzirom na pretpostavke modela;
- [(7) Briše se.]
- (8) „mala i srednja poduzeća” ili „MSP-ovi” znači mala i srednja poduzeća kako su definirana u članku 2. Priloga Preporuci Komisije 2003/361/EZ²⁴;
- (9) „poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” znači poduzeće koje nije MSP i koje zapošljava najviše 3 000 osoba, pri čemu se broj zaposlenika izračunava u skladu s člancima od 3. do 6. Priloga Preporuci 2003/361/EZ;
- (9a) „malo poduzeće srednje tržišne kapitalizacije” znači subjekt koji nije MSP te koji ima najviše 499 zaposlenika ako se broj zaposlenika izračunava u skladu s člancima od 3. do 6. Priloga Preporuci 2003/361/EZ;

---

²⁴ Preporuka Komisije od 6. svibnja 2003. o definiciji mikro, malih i srednjih poduzeća (SL L 124, 20.5.2003., str. 36.).

- (10) „prvo postrojenje svoje vrste” znači postrojenje za proizvodnju poluvodiča koje pruža inovacije u pogledu proizvodnog procesa ili konačnog proizvoda, koje još u bitnoj mjeri ne postoji u Uniji ili za koje ne postoji obveza da će se u njoj izgraditi. To uključuje, ali nije ograničeno na inovacije koje se odnose na poboljšanja računalne snage ili razine sigurnosti, zaštite ili pouzdanosti, energetske i okolišne učinkovitosti, tehnološkog čvora ili materijala supstrata ili poboljšanja u provedbi proizvodnih procesa koji dovode do veće učinkovitosti;
- (11) „čipovi sljedeće generacije” i „poluvodičke tehnologije sljedeće generacije” znači čipovi i poluvodičke tehnologije koji nadmašuju najsuvremeniju tehnologiju nudeći znatna poboljšanja računalne snage ili razine sigurnosti, zaštite ili pouzdanosti, energetske i okolišne učinkovitosti, tehnološkog čvora ili materijala supstrata ili poboljšanja u provedbi proizvodnih procesa koji dovode do veće učinkovitosti;
- (11a) „najsuvremenije poluvodičke tehnologije” znači najsuvremenije inovacije u području čipova i poluvodičkih tehnologija tijekom provedbe projekata;
- (11b) „proizvodnja poluvodiča” znači svaka faza proizvodnje i obrade poluvodičkih pločica, uključujući glavni i završni postupak proizvodnje supstrata, koja je potrebna za isporuku konačnog poluvodičkog proizvoda;
- (12) „glavni proizvodni postupak” znači cjelokupna obrada poluvodičke pločice;
- (13) „završni proizvodni postupak” znači pakiranje, sklapanje i testiranje poluvodičkog proizvoda;
- (14) „korisnik poluvodiča” znači poduzeće koje proizvodi gotove proizvode u koje se ugrađuju poluvodiči;
- (15) „ključni sudionici na tržištu” znači poduzeća u Unijinu lancu opskrbe poluvodičima čije je pouzdano funkcioniranje ključno za opskrbu poluvodičima;

- (16) „kritični sektor” znači bilo koji sektor iz Priloga Direktivi (EU) br. .../... Europskog parlamenta i Vijeća o otpornosti kritičnih subjekata, u verziji koja je na snazi ...., te sektori obrane i sigurnosti;
- (17) „proizvod relevantan u vrijeme krize” znači poluvodiči, poluproizvodi i sirovine potrebne za proizvodnju poluvodiča ili poluproizvoda, koji su pogodjeni krizom poluvodiča i relevantni za osiguravanje ključnih funkcija kritičnog sektora;
- (18) „proizvodna sposobnost” znači potencijalna proizvodnja postrojenja za proizvodnju poluvodiča s optimalnim resursima;
- (19) „proizvodni kapacitet” znači proizvodnja postrojenja za proizvodnju poluvodiča.

POGLAVLJE II.

INICIJATIVA ČIPOVI ZA EUROPU

ODJELJAK 1.

OPĆE ODREDBE

Članak 3.

Uspostava Inicijative

1. Inicijativa se uspostavlja u trajanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027.

2. Inicijativa se podupire financiranjem iz programa Obzor Europa i programa Digitalna Europa, osobito njegova specifičnog cilja br. 6, u maksimalnom okvirnom iznosu od 1,65 milijardi EUR odnosno 1,25 milijardi EUR. To se financiranje provodi u skladu s Uredbom (EU) 2021/695 i Uredbom (EU) 2021/694.

Članak 4.

Ciljevi Inicijative

1. Opći je cilj Inicijative pružiti potporu razvoju tehnoloških kapaciteta velikih razmjera i povezanim istraživačkim i inovacijskim aktivnostima u cijelom lancu vrijednosti poluvodiča u Uniji i omogućiti razvoj i uvođenje najsuvremenijih poluvodičkih i kvantnih tehnologija sljedeće generacije koje će povećati mogućnosti Unije u naprednom projektiranju, integraciji sustavâ i kapacitetu proizvodnje čipova. Njome se doprinosi i zelenoj i digitalnoj tranziciji, posebno smanjenjem utjecaja elektroničkih sustava na klimu, poboljšanjem održivosti čipova sljedeće generacije i jačanjem procesâ kružnog gospodarstva te rješavanjem pitanja „integrirane sigurnosti“ kojom se štiti od prijetnji povezanih sa kibersigurnošću.
2. Inicijativa ima sljedećih pet operativnih ciljeva:
  - (a) operativni cilj br. 1: postupna izgradnja naprednih kapaciteta velikih razmjera za projektiranje integrirane poluvodičke tehnologije,
  - (b) operativni cilj br. 2: poboljšanje postojećih i razvoj novih naprednih pilot-linija kako bi se omogućili razvoj i uvođenje najsuvremenijih poluvodičkih tehnologija sljedeće generacije,

- (c) operativni cilj br. 3: izgradnja naprednih tehnoloških i inženjerskih kapaciteta za ubrzanje inovativnog razvoja kvantnih čipova i povezanih poluvodičkih tehnologija,
  - (d) operativni cilj br. 4: osnivanje mreže centara kompetentnosti u cijeloj Uniji, i to poboljšanjem postojećih ili otvaranjem novih postrojenja.
  - (e) operativni cilj br. 5: olakšavanje pristupa financiranju zaduživanjem i financiranju vlasničkim kapitalom, posebno za *start-up* poduzeća, *scale-up* poduzeća, MSP-ove i mala poduzeća srednje tržišne kapitalizacije u lancu vrijednosti poluvodiča, s pomoću mehanizma za mješovito financiranje u okviru fonda InvestEU i putem Europskog vijeća za inovacije („Fond za čipove”).
3. Operativni ciljevi iz stavka 2. mogu uključivati aktivnosti izgradnje kapaciteta i povezane istraživačke i inovacijske aktivnosti. Sve aktivnosti izgradnje kapaciteta financiraju se u okviru programa Digitalna Europa, a povezane istraživačke i inovacijske aktivnosti financiraju se u okviru programa Obzor Europa.

Članak 5.

Sadržaj inicijative:

1. Inicijativom se:
  - (a) u okviru operativnog cilja br. 1:
    - (1) uspostavljaju i održavaju virtualne platforme za projektiranje, dostupne diljem Unije, kojima će se postojeći i novi kapaciteti za projektiranje objediniti s proširenim bibliotekama i alatima za automatizaciju projektiranja elektroničkih elemenata i sklopova (EDA);

- (2) povećavaju mogućnosti projektiranja poticanjem inovativnih postignuća, kao što su arhitekture procesora koje se temelje na arhitekturama skupa naredbi otvorenog koda (npr. RISC-V), arhitekture koje su izgrađene „integriranim sigurnošću” i druge inovativne arhitekture, nove vrste memorija, procesora, akceleratora ili čipova male snage;
  - (3) širi ekosustav poluvodiča integriranjem sektora kao što su zdravstvo, mobilnost, energetika, telekomunikacije, sigurnost, obrana i svemir, čime se doprinosi zelenim, digitalnim i inovacijskim programima Unije;
- (b) u okviru operativnog cilja br. 2:
- (1) povećavaju mogućnosti u tehnologijama proizvodnje čipova sljedeće generacije združivanjem istraživačkih i inovacijskih aktivnosti i pripremom razvoja budućih tehnoloških čvorova, kao što su najsuvremeniji čvorovi manji od 2 nm, potpuno osiromašeni silicij na izolatoru (FD-SOI) od 10 nm i manje te integracija novih poluvodičkih materijala ili heterogenih sustava te napredno sklapanje i pakiranje modula za velike, srednje ili male količine;
  - (2) podupiru inovacije velikih razmjera omogućivanjem pristupa novim ili postojećim pilot-linijama za eksperimentiranje, testiranje, validaciju, pouzdanost konačnog uređaja, kontrolu procesa novih projektnih koncepata u kojima se integriraju ključne funkcionalnosti, kao što su novi materijali i arhitekture za energetsku elektroniku koji potiču održivu energiju i elektromobilnost, niža potrošnja energije, kibersigurnost, funkcionalna sigurnost i veća računalna snaga, ili u kojima se integriraju revolucionarne tehnologije, kao što su neuromorfni čipovi i ugrađeni čipovi za umjetnu inteligenciju, integrirana fotonika, grafen i druge 2D tehnologije bazirane na materijalima te tehnološka rješenja za povećanu održivost i kružnost elektroničkih komponenti i sustava;

- (3) pruža potpora integriranim proizvodnim postrojenjima i EU tvornicama čipova s otvorenim pristupom tako da im se daje povlašten pristup novim pilot-linijama;
- (c) u okviru operativnog cilja br. 3:
  - (1) izrađuju inovativne biblioteke dizajna za kvantne čipove;
  - (2) podupiru pilot-linije za integraciju kvantnih krugova i upravljačke elektronike;
  - (3) uspostavljaju objekti za testiranje i eksperimentiranje za ispitivanje i validaciju naprednih kvantnih čipova koje proizvode pilot-linije;
- (d) u okviru operativnog cilja br. 4:
  - (1) jačaju kapaciteti i dionicima, uključujući MSP-ove i *start-up* poduzeća koji su krajnji korisnici, nudi široko stručno znanje te tako olakšava pristup i učinkovito korištenje tim kapacetetima i resursima;
  - (2) pokušava riješiti problem nedostatka i neusklađenosti vještina privlačenjem i mobiliziranjem novih talenata te pružanjem potpore razvoju odgovarajuće kvalificirane radne snage za jačanje ekosustava poluvodiča, među ostalim pružanjem odgovarajućih mogućnosti osposobljavanja za studente, na primjer dvojnim studijskim programima i usmjeravanjem studenata, uz prekvalifikaciju i usavršavanje radnika;
- (e) u okviru operativnog cilja br. 5:
  - (1) povećava učinak poluge proračunske potrošnje Unije i postiže veći multiplikacijski učinak u pogledu privlačenja finansijskih sredstava iz privatnog sektora;
  - (2) pruža potpora poduzećima s teškoćama u pristupu financiranju i odgovara na potrebu za jačanjem gospodarske otpornosti Unije i njezinih država članica;

(3) ubrzavaju ulaganja u području projektiranja čipova te tehnologija proizvodnje poluvodiča i integracije te potiče financiranje iz javnog i privatnog sektora, uz istodobno povećanje sigurnosti opskrbe i otpornosti ekosustava poluvodiča za cijeli lanac vrijednosti poluvodiča.

Članak 5.a

Provđenje, praćenje i izvješćivanje

1. Operativni ciljevi od 1 do 4 u okviru Inicijative povjeravaju se Zajedničkom poduzeću za čipove iz Uredbe Vijeća XX/XX o izmjeni Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 i provode djelovanjima navedenima u programu rada Zajedničkog poduzeća za čipove.
- [2. Briše se.]
3. Kako bi se osigurala djelotvorna provedba, praćenje i evaluacija Inicijative, godišnje izvješće o radu Zajedničkog poduzeća za čipove uključuje informacije o pitanjima povezanim s operativnim ciljevima od 1 do 4 na temelju mjerljivih pokazatelja utvrđenih u Prilogu II.
4. Komisija redovito obavješćuje Europski odbor za poluvodiče o napretku u provedbi operativnog cilja 5.

Članak 6.

Sinergije s programima Unije

1. Inicijativom se omogućuju sinergije s programima Unije kako je navedeno u Prilogu III. Komisija vodi računa da iskorištavanje komplementarnosti Inicijative s programima Unije ne bude zapreka ostvarivanju ciljeva.

Članak 7.

Europski konzorcij za infrastrukturu za čipove

1. Za potrebe provedbe djelovanja i drugih zadaća povezanih s Inicijativom koje se provode putem Zajedničkog poduzeća za čipove može se osnovati pravni subjekt u obliku europskog konzorcija za infrastrukturu za čipove („ECIC“) u skladu s uvjetima utvrđenima u ovom članku. Pod uvjetima utvrđenima u ovom članku može se osnovati više od jednog ECIC-a.
2. ECIC:
  - (a) ima pravnu osobnost od datuma stupanja na snagu odluke Komisije iz stavka 6.;
  - (aa) u svakoj državi članici ima najširu pravnu sposobnost koja se pravnim subjektima dodjeljuje na temelju prava te države članice. Može konkretno, stjecati i posjedovati pokretnine, nekretnine i intelektualno vlasništvo ili njima raspolagati, sklapati ugovore te biti stranka u sudskom postupku;
  - (b) ima statutarno sjedište koje se nalazi na državnom području države članice;
  - (c) osnivaju ga najmanje tri člana (članovi osnivači), koji mogu biti države članice, javni ili privatni pravni subjekti iz najmanje tri države članice, ili kombinacija navedenoga;
  - (ca) osigurava da se nakon donošenja odluke o osnivanju ECIC-a druge države članice mogu pridružiti kao članovi u bilo kojem trenutku. Drugi javni ili privatni pravni subjekti mogu se pridružiti kao članovi u bilo kojem trenutku pod poštenim i razumnim uvjetima utvrđenima u Statutu. Države članice koje ne daju finansijski ili nefinansijski doprinos mogu se pridružiti ECIC-u kao promatračice bez prava glasa dostavljanjem obavijesti ECIC-u.

- (d) ima koordinatora.
3. Koordinator potencijalnog ECIC-a, u ime svih članova osnivača, Komisiji podnosi pisani zahtjev koji sadržava sljedeće:
- (a) zahtjev Komisiji za osnivanje ECIC-a, uključujući popis članova osnivača;
  - (b) nacrt statuta ECIC-a koji uključuje barem sljedeće elemente: trajanje i postupak likvidacije u skladu s člankom 7.c; sustav odgovornosti u skladu s člankom 7.a; statutarno sjedište i ime; područje primjene; članstvo, uključujući uvjete i postupak za promjenu članstva; proračun, uključujući načine pozivanja na odgovarajuće finansijske doprinose i doprinose u naravi svojih članova; vlasništvo nad rezultatima; upravljanje, uključujući postupak donošenja odluka i posebnu ulogu te, ako je to primjenjivo, glasačka prava;
  - (c) izjavu države članice domaćina o tome priznaje li ECIC kao međunarodno tijelo u smislu članka 143. točke (g) i članka 151. stavka 1. točke (b) Direktive Vijeća 2006/112/EZ i kao međunarodnu organizaciju u smislu članka 12. stavka 1. točke (b) Direktive Vijeća 2008/118/EZ od njegova osnivanja. Ograničenja i uvjeti za izuzeća predviđena tim odredbama utvrđuju se u sporazumu među članovima ECIC-a.
4. Komisija procjenjuje zahtjevâ za osnivanje ECIC-a na temelju svih sljedećih kriterija:
- (a) odgovarajućih kompetencija, znanja i sposobnosti članova osnivača predloženih ECIC-a u području poluvodiča i onih koje treba steći, razviti ili dodijeliti predloženom ECIC-u;
  - (b) predviđenih upravljačkih kapaciteta, osoblja i resursa potrebnih za ispunjavanje njegove zakonske svrhe;

- (c) operativnih i pravnih sredstava za primjenu administrativnih i ugovornih pravila te pravila o finansijskom upravljanju koja su utvrđena na razini Unije;
  - (d) finansijske održivosti koja odgovara razini sredstava Unije kojima će upravljati, ako je to primjereno, dokazane računovodstvenim dokumentima i bankovnim izvadcima;
  - (e) doprinosa članova ECIC-a koji bi se stavili na raspolaganje ECIC-u te s njima povezanim aranžmanima;
  - (ea) otvorenosti ECIC-a prema novim članovima;
  - (f) sposobnosti ECIC-a da osigura pokrivanje potreba Unijinog lanca vrijednosti poluvodiča.
5. Komisija donosi provedbeni akt na temelju kriterija utvrđenih u stavku 4. kako bi priznala podnositelja zahtjeva kao ECIC ili odbila zahtjev te o tome obavijestila članove osnivače. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2.
- [6. Briše se.]
- [7. Briše se.]
8. Sve izmjene Statuta ECIC podnosi Komisiji u roku od deset dana od njihova donošenja.
- 8.a Komisija može u roku od šezdeset dana od dana podnošenja uložiti prigovor na takvu izmjenu navodeći razloge za to što izmjena ne udovoljava zahtjevima ove Odluke.

- 8.b Izmjena ne počinje proizvoditi učinke prije nego istekne rok za prigovor ili ga Komisija odgodi ili prije povlačenja uloženog prigovora.
- 8.c Zahtjev za izmjenu sadržava sljedeće:
  - (a) tekst predložene ili, prema potrebi, donesene izmjene, uključujući i datum njezina stupanja na snagu;
  - (b) izmijenjenu pročišćenu verziju statutâ.
9. ECIC objavljuje godišnje izvješće o radu s tehničkim opisom svojih aktivnosti i finansijskim izvješćem. Godišnje izvješće o radu dostavlja se Komisiji i objavljuje. Komisija može dati preporuke u vezi s pitanjima obuhvaćenima godišnjim izvješćem o radu. Komisija bez nepotrebne odgode godišnja izvješća o radu ECIC-a šalje Europskom odboru za poluvodiče.
10. Ako država članica smatra da ECIC odbija prihvati novog člana konzorcija bez razumnog opravdanja na temelju pravednih i razumnih uvjeta navedenih u Statutu, o tome može obavijestiti odbor javnih tijela Zajedničkog poduzeća za čipove koji u skladu s člankom XX. Uredbe Vijeća (EU) 2021/2085 o osnivanju zajedničkih poduzeća u okviru programa Obzor Europa, kako je izmijenjena, prema potrebi može zatražiti da ECIC poduzme korektivne mjere kao što je izmjena Statuta.

Članak 7.a

Odgovornost ECIC-a

1. ECIC je odgovoran za svoje dugove.

2. Članovi snose finansijsku odgovornost za dugove ECIC-a samo u visini svojih doprinosa ECIC-u. Članovi mogu u statutu utvrditi da će preuzeti unaprijed određenu odgovornost iznad svojih doprinosa ili neograničenu odgovornost.
3. Unija nije odgovorna za dugove ECIC-a.

Članak 7.b

Mjerodavno pravo i nadležnost ECIC-a

1. Osnivanje i unutarnje funkcioniranje ECIC-a uređuje se:
  - (a) pravom Unije, osobito ovom Odlukom;
  - (b) pravom države u kojoj ECIC ima zakonsko sjedište u pitanjima koja nisu, ili su samo djelomično, uređena aktima iz točke (a);
  - (c) statutom i njegovim provedbenim pravilima.
2. Ne dovodeći u pitanje slučajeve u kojima Sud Europske unije ima nadležnost na temelju Ugovora, nadležni sud za rješavanje sporova među članovima u vezi s ECIC-om, između članova i ECIC-a te između ECIC-a i trećih strana određuje se na temelju prava države u kojoj ECIC ima zakonsko sjedište.

Članak 7.c

Likvidacija ECIC-a

1. Statutom se određuje postupak koji se primjenjuje za likvidaciju ECIC-a na temelju odluke članova.
2. Ako ECIC ne može otplatiti svoje dugove, primjenjuju se pravila o nesolventnosti države u kojoj ima statutarno sjedište.

Članak 8.

Europska mreža centara kompetentnosti za poluvodiče

1. Za potrebe operativnog cilja br. 4 Inicijative uspostavlja se europska mreža centara kompetentnosti za poluvodiče, tehnologija integracije i projektiranja sustava („mreža”).
2. Centri kompetentnosti obavljaju sve ili neke od sljedećih aktivnosti u korist industrije Unije, osobito MSP-ova i poduzeća srednje tržišne kapitalizacije, kao i organizacija za istraživanje i tehnologiju, sveučilišta i javnog sektora:
  - (a) pružanje pristupa uslugama projektiranja i alatima za projektiranje u okviru operativnog cilja br. 1. Inicijative, kao i pilot-linijama koje se podupiru u okviru operativnog cilja br. 2 Inicijative;
  - (b) podizanje svijesti i pružanje potrebnog znanja i iskustva, stručnog znanja i vještina dionicima kako bi im se pomoglo da ubrzaju razvoj i integraciju novih poluvodičkih tehnologija, mogućnosti projektiranja i koncepata sustava učinkovitom upotrebom dostupnih resursa mreže, kao i poticanjem povećanja broja studenata i kvalitete obrazovanja u relevantnim područjima studija na europskim sveučilištima;
  - (c) podizanje svijesti i pružanje ili osiguravanje pristupa stručnom znanju, iskustvu te uslugama, među ostalim alatima za provjeru spremnosti projektiranog sustava, novim i postojećim pilot-linijama te potpornim mjerama koje su potrebne za razvoj vještina i kompetencija;
  - (d) olakšavanje prijenosa stručnog znanja i iskustva između država članica i regija, poticanje razmjene vještina, znanja i primjera dobre prakse te poticanje zajedničkih programa;

- (e) razvoj i vođenje posebnih aktivnosti osposobljavanja u području poluvodičkih tehnologija i njihovih primjena kao potporu stvaranju baze talenata u Uniji.
3. Države članice određuju kandidate za centre kompetentnosti u skladu sa svojim nacionalnim postupcima i administrativnim i institucionalnim strukturama u otvorenom natjecateljskom postupku. Programom rada Zajedničkog poduzeća za čipove utvrđuje se postupak za osnivanje centara kompetentnosti, uključujući kriterije odabira, te daljnje zadaće i funkcije centara u pogledu provedbe djelovanja u okviru Inicijative, kao i postupak za uspostavu mreže i postupak donošenja odluka o odabiru subjekata koji čine mrežu. Zajedničko poduzeće za čipove odlučuje o odabiru centara kompetentnosti koji čine mrežu i o uspostavi mreže. Države članice i Komisija maksimalno povećavaju sinergije s postojećim centrima kompetentnosti uspostavljenima u okviru drugih inicijativa EU-a kao što su europski centri za digitalne inovacije.

[4. Briše se.]

[Članak 9.]

[premješteno u članak 5.a]

POGLAVLJE III.

SIGURNOST OPSKRBE I OTPORNOST

Članak 10.

Integrirana proizvodna postrojenja

1. Integrirana proizvodna postrojenja prva su postrojenja za proizvodnju poluvodiča u Uniji čiji se proizvodni kapacitet upotrebljava za vlastite potrebe i koja doprinose sigurnosti opskrbe i otpornosti ekosustava poluvodiča u Uniji.
  2. Integrirano proizvodno postrojenje ispunjava uvjete za prvo postrojenje svoje vrste pri podnošenju zahtjeva u skladu s člankom 12. stavkom 1.
    - [a] Briše se.]
- 2.a Integrirano proizvodno postrojenje ispunjava sljedeće zahtjeve:
- (b) njegova uspostava, rad ili proizvodnja imaju pozitivne učinke prelijevanja na Unijin lanac vrijednosti poluvodiča, izvan okvira poduzeća ili dotične države članice, što dovodi do pozitivnog učinka na sigurnost opskrbe i otpornost ekosustava poluvodiča, povećava kvalificiranu radnu snagu i doprinosi digitalnoj i zelenoj tranziciji Unije;
  - (c) jamči da ne podliježe izvanteritorijalnoj primjeni obveze pružanja javne usluge trećih zemalja na način koji bi mogao ugroziti sposobnost poduzeća da ispunji obveze iz članka 21. stavka 1. te se obvezuje obavijestiti Komisiju ako takva obveza nastane;

- (d) ulaze u Uniju u kontinuirane inovacije s ciljem postizanja konkretnog napretka u poluvodičkoj tehnologiji ili pripreme tehnologija sljedeće generacije.
3. Za potrebe ulaganja u kontinuirane inovacije u skladu sa stavkom 2. točkom (d), integrirano proizvodno postrojenje ima povlašten pristup pilot-linijama uspostavljenima na temelju članka 5. stavka 1. točke (b). Nijednim takvim povlaštenim pristupom ne isključuje se niti sprečava učinkovit pristup drugih zainteresiranih poduzeća pilot-linijama.

Članak 11.

EU tvornice čipova s otvorenim pristupom

- 1. EU tvornice čipova s otvorenim pristupom prva su postrojenja svoje vrste u Uniji za proizvodnju poluvodiča koja nude proizvodni kapacitet nepovezanim poduzećima te tako doprinose sigurnosti opskrbe i otpornosti ekosustava poluvodiča u Uniji.
  - 2. EU tvornica čipova s otvorenim pristupom ispunjava uvjete za prvo postrojenje svoje vrste pri podnošenju zahtjeva u skladu s člankom 12. stavkom 1.
    - [(a) Briše se.]
- 2.a EU tvornica čipova s otvorenim pristupom ispunjava sljedeće zahtjeve:
- (b) njegova uspostava, rad ili proizvodnja imaju pozitivne učinke prelijevanja na Unijin lanac vrijednosti poluvodiča, izvan okvira poduzeća ili dotične države članice, što dovodi do pozitivnog učinka na sigurnost opskrbe i otpornost ekosustava poluvodiča, povećava kvalificiranu radnu snagu i doprinosi digitalnoj i zelenoj tranziciji Unije, osobito uzimajući u obzir mjeru u kojoj nudi proizvodni kapacitet poduzećima koja nisu povezani s postrojenjem, ako postoji dostatna potražnja;

- (c) jamči da ne podliježe izvanteritorijalnoj primjeni obveze pružanja javne usluge trećih zemalja na način koji bi mogao ugroziti sposobnost poduzeća da ispunи obveze iz članka 21. stavka 1. te se obvezuje obavijestiti Komisiju ako takva obveza nastane;
  - (d) ulaže u Uniju u kontinuirane inovacije s ciljem postizanja konkretnog napretka u poluvodičkoj tehnologiji ili pripreme tehnologija sljedeće generacije.
3. Ako EU tvornica čipova s otvorenim pristupom nudi proizvodni kapacitet poduzećima koja nisu povezana s operaterom postrojenja, ona uspostavlja i održava odgovarajuću i djelotvornu funkcionalnu razdvojenost postupaka projektiranja i proizvodnje radi zaštite informacija dobivenih u svakoj fazi.
4. Za potrebe ulaganja u kontinuirane inovacije u skladu sa stavkom 2. točkom (d) EU tvornica čipova s otvorenim pristupom ima povlašten pristup pilot-linijama uspostavljenima u skladu s člankom 5. stavkom 1. točkom (b). Nijednim takvim povlaštenim pristupom ne isključuje se niti sprečava učinkovit pristup drugih zainteresiranih poduzeća pilot-linijama.

Članak 12.

Postupak za dodjelu statusa

1. Svako poduzeće ili konzorcij poduzeća može Komisiji podnijeti zahtjev za dodjelu statusa integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom.
2. Komisija ocjenjuje zahtjev u pravednom i transparentnom postupku uz savjetovanje s Europskim odborom za poluvodiče i na temelju sljedećih elemenata:

- (a) usklađenosti s kriterijima utvrđenima u članku 10. stavku 2. odnosno članku 11. stavku 2. i obvezivanja na zahtjeve iz članka 10. stavka 2.a ili članka 11. stavka 2.a;
  - (b) poslovnog plana u kojem se evaluira finansijska održivost projekta, uzimajući u obzir njegovo cjelokupno trajanje, uključujući informacije o svim planiranim javnim potporama;
  - (c) dokazanog iskustva podnositelja zahtjeva u instaliranju i vođenju sličnih postrojenja;
  - (d) dostavljanja odgovarajućeg popratnog dokumenta kojim se dokazuje spremnost države članice ili država članica u kojima podnositelj zahtjeva namjerava otvoriti svoje postrojenje za potporu uspostavi takvog postrojenja.
- 2.a O zahtjevu odlučuje Komisija. Njezinom se odlukom utvrđuje trajanje statusa na temelju predviđenog trajanja projekta. Komisija donosi odluku te o njoj obavješćuje podnositelja zahtjeva u roku od šest mjeseci od primitka potpunog zahtjeva. Ako Komisija smatra da su informacije dostavljene u zahtjevu nepotpune, ona podnositelju zahtjeva omogućuje da bez nepotrebne odgode dostavi dodatne informacije potrebne za dopunu zahtjeva.
3. Komisija prati napredak postignut u uspostavi i radu integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom te redovito obavješćuje Europski odbor za poluvodiče.
- Ako Komisija utvrdi da postrojenje više ne ispunjava zahtjeve iz članka 10. stavka 2.a odnosno članka 11. stavka 2.a, operatoru postrojenja daje priliku da iznese primjedbe i predloži odgovarajuće mјere.

- 3.a Operator postrojenja može od Komisije zatražiti da preispita trajanje statusa ili izmijeni svoje provedbene planove u pogledu usklađenosti sa zahtjevima iz članka 10. stavka 2.a odnosno članka 11. stavka 2.a ako to smatra opravdanim zbog nepredviđenih vanjskih okolnosti. Komisija na temelju preispitivanja može revidirati trajanje statusa dodijeljenog u skladu sa stavkom 2.a ili prihvati izmjenu provedbenih planova.
4. Ako se priznanje temeljilo na zahtjevu koji je sadržavao netočne informacije ili ako, unatoč dovršetku postupka iz stavka 3., postrojenje ne ispunjava zahtjeve iz članka 10. stavka 2.a odnosno članka 11. stavka 2.a, Komisija može staviti izvan snage odluku o priznavanju statusa integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom. Prije donošenja takve odluke Komisija se savjetuje s Europskim odborom za poluvodiče nakon što mu dostavi razloge za takvo stavljanje izvan snage.
5. Postrojenja koja više nisu integrirana proizvodna postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom gube sva prava povezana s priznanjem tog statusa koja proizlaze iz ove Uredbe. Međutim, postrojenja koja više nisu integrirana proizvodna postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom i dalje imaju obvezu utvrđenu u članku 21. stavku 1. tijekom razdoblja jednakovrijednog razdoblju koje je prvotno bilo predviđeno pri dodjeli statusa u skladu sa stavkom 2.a ili, ako je status preispitan, revidiranom trajanju u skladu sa stavkom 3.a.

Članak 13.

Interes Unije i javna potpora

1. Smatra se da su integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom, s obzirom na to da doprinose sigurnosti opskrbe poluvodičima i otpornosti ekosustava poluvodiča u Uniji, u interesu Unije.

2. Kako bi se postigla sigurnost opskrbe i otpornost ekosustava poluvodiča u Uniji, države članice mogu, ne dovodeći u pitanje članke 107. i 108. Ugovora, primjenjivati mjere potpore i provoditi programe potpore i pružati administrativnu potporu integriranim proizvodnim postrojenjima i EU tvornicama čipova s otvorenim pristupom u skladu s člankom 14.

Članak 14.

Ubrzani postupci izdavanja dozvola

1. Države članice osiguravaju učinkovitu i pravodobnu obradu administrativnih zahtjeva povezanih s planiranjem, izgradnjom i radom integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom. U tu svrhu sva relevantna nacionalna tijela osiguravaju najbržu pravno moguću obradu tih zahtjeva uz potpuno poštovanje prava i postupaka država članica.
2. Integriranim proizvodnim postrojenjima i EU tvornicama čipova s otvorenim pristupom dodjeljuje se status od najveće moguće nacionalne važnosti, ako takva distinkcija postoji, i kao takvi se obrađuju u postupcima izdavanja dozvola, uključujući one povezane s procjenom utjecaja na okoliš i, ako je tako propisano nacionalnim pravom, u prostornom planiranju.
3. Sigurnost opskrbe poluvodičima i otpornost ekosustava poluvodiča može se smatrati imperativnim razlogom prevladavajućeg javnog interesa u smislu članka 6. stavka 4. i članka 16. stavka 1. točke (c) Direktive 92/43/EEZ i prevladavajućeg javnog interesa u smislu članka 4. stavka 7. Direktive 2000/60. Stoga se može smatrati da su planiranje, izgradnja i rad integriranih proizvodnih postrojenja i EU tvornica čipova s otvorenim pristupom od prevladavajućeg javnog interesa, pod uvjetom da su ispunjeni ostali uvjeti utvrđeni u tim odredbama.

4. Za svako integrirano proizvodno postrojenje i EU tvornicu čipova s otvorenim pristupom svaka država članica može odrediti tijelo zaduženo za olakšavanje i koordinaciju administrativnih zahtjeva povezanih s planiranjem, izgradnjom i radom. Svako to tijelo može imenovati koordinatora koji služi kao jedinstvena kontaktna točka za integrirano proizvodno postrojenje ili EU tvornicu čipova s otvorenim pristupom. Ako uspostava integriranog proizvodnog postrojenja ili EU tvornice čipova s otvorenim pristupom zahtjeva donošenje odluka u dvije ili više država članica, odgovarajuća određena tijela poduzimaju sve potrebne korake za učinkovitu i djelotvornu međusobnu suradnju i koordinaciju.

POGLAVLJE IV.

PRAĆENJE I ODGOVOR NA KRIZU

ODJELJAK 1.

PRAĆENJE

Članak 15.

Praćenje

1. Za potrebe ove Uredbe praćenje lanca vrijednosti poluvodiča sastoji se od sljedećih aktivnosti:
  - (a) praćenje pokazatelja za rano upozoravanje utvrđenih u skladu s člankom 16.;
  - (b) praćenje integriteta aktivnosti koje obavljaju države članice koje provode ključni sudionici na tržištu utvrđeni u skladu s člankom 17.

Komisija, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, određuje učestalost praćenja na temelju potreba lanca vrijednosti poluvodiča.

Komisija koordinira aktivnosti povezane s praćenjem lanca vrijednosti poluvodiča na temelju informacija prikupljenih od službi Komisije, nacionalnih nadležnih tijela ili drugih izvora, kao što su međunarodni partneri.

- 1.a Komisija osigurava standardizirana i sigurna sredstva za prikupljanje i obradu informacija za potrebe stavka 1. točke (a) vodeći računa o minimiziranju administrativnog opterećenja za MSP-ove.
  - 1.b Za potrebe stavka 1.c nacionalna nadležna tijela uspostavljaju i održavaju popis kontakata, uključujući sva relevantna poduzeća koja posluju u lancu opskrbe poluvodičima s poslovnim nastanom na njihovu državnem području. Komisija osigurava standardizirani format za popis kontakata kako bi se osigurala interoperabilnost.
  - 1.c Na temelju sredstava iz stavka 1.a Komisija pokreće dobrovoljne zahtjeve u svrhu provedbe aktivnosti praćenja u skladu sa stavkom 1. točkom (a). Komisija osigurava siguran način za prijenos podataka.
  - 1.e Na temelju informacija prikupljenih u okviru aktivnosti iz stavka 1. Komisija dostavlja izvješće o ukupnim nalazima. Komisija to izvješće dostavlja Europskom odboru za poluvodiče.
  - 1.f S povjerljivim se informacijama mora postupati u skladu s člankom 27.
- [2. Briše se.]
- [3. Briše se.]
- [4. Briše se.]

[5. Briše se.]

[6. Briše se.]

[7. Briše se.]

Članak 16.

Pokazatelji ranog upozoravanja

1. Komisija u suradnji s Europskim odborom za poluvodiče izrađuje popis pokazatelja za rano upozoravanje kako bi se utvrdili čimbenici koji mogu poremetiti, ili ugroziti opskrbu ili trgovinu poluvodičima u Uniji, ili na njih negativno utjecati. Taj se popis objavljuje.
  - 1.a Praćenje pokazatelja ranog upozoravanja provodi se dobrovoljnim zahtjevima za informacije, u skladu s postupkom utvrđenim u članku 15. stavcima 1.a i 1.c.
2. Komisija u suradnji s Europskim odborom za poluvodiče redovito, a najmanje svake dvije godine, preispituje popis pokazatelja ranog upozoravanja.

[3. Briše se.]

Članak 17.

Ključni sudionici na tržištu

1. Države članice u suradnji s Komisijom utvrđuju ključne sudionike na tržištu u lancima opskrbe poluvodičima uspostavljenima na svojem državnom području uzimajući u obzir sljedeće elemente:

- (a) broj drugih poduzeća u Uniji koji se oslanjaju na uslugu ili robu koju isporučuje sudionik na tržištu;
  - (b) udio na tržištu takvih usluga ili robe koji ključni sudionik na tržištu drži na razini Unije ili svijeta;
  - (c) važnost sudionika na tržištu za održavanje dostatne razine opskrbe uslugom ili robom u Uniji, uzimajući u obzir dostupnost alternativnih mogućnosti dobave te usluge ili robe;
  - (d) posljedice koje poremećaj u opskrbi uslugom ili robom koju isporučuje sudionik na tržištu može imati na Unijin lanac opskrbe poluvodičima i ovisna tržišta.
2. Države članice prate integritet aktivnosti koje provode ključni sudionici na tržištu te izvješćuju o važnim događajima koji mogu ometati redovito poslovanje tih aktivnosti.

ODJELJAK 2.

UZBUNJVANJE I KRIZA

Članak 17.a

Upozoravanje i preventivno djelovanje

1. Ako nacionalno nadležno tijelo sazna za rizik od ozbiljnog poremećaja u opskrbi poluvodičima, o tome bez nepotrebne odgode obavješćuje Komisiju.
2. Nakon upozorenja u skladu sa stavkom 1. ili ako Komisija sazna za rizik od ozbiljnog poremećaja u opskrbi poluvodičima, među ostalim od međunarodnih partnera, ona provodi sljedeće preventivne mjere:

- (a) saziva izvanredni sastanak Europskog odbora za poluvodiče radi koordinacije sljedećih aktivnosti:
- (1) rasprave o ozbiljnosti poremećaja u opskrbi poluvodičima;
  - (2) rasprave o tome je li primjereno, potrebno i razmjerno da države članice, radi preventivne mjere, zajednički kupuju poluvodiče, poluproizvode ili sirovine („koordinirana nabava”);
  - (3) pokretanja dijaloga s dionicima radi utvrđivanja i pripreme preventivnih mera;
- (b) pokretanja savjetovanja ili suradnje, u ime Unije, s relevantnim trećim zemljama kako bi se za poremećaje pronašla kooperativna rješenja u lancu opskrbe u skladu s međunarodnim obvezama. To može uključivati, prema potrebi, koordinaciju u relevantnim međunarodnim forumima.
3. Koordinirana nabava koja se može provesti nakon rasprava iz stavka 2. točke (a) podtočke (2) države članice provode u skladu s pravilima utvrđenima u članku 39. Direktive 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća.²⁵

---

²⁵ Direktiva 2014/24/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 26. veljače 2014. o javnoj nabavi i o stavljanju izvan snage Direktive 2004/18/EZ (SL L 94, 28.3.2014., str. 65.).

Članak 18.

Proglašenje kriznog stanja

1. Ako Komisija sazna za rizik od ozbiljnog poremećaja u opskrbi poluvodičima u skladu s člankom 17.a stavkom 2., procjenjuje jesu li ispunjeni uvjeti za proglašenje kriznog stanja. Ako se takvom procjenom ustanovi da ima konkretnih i pouzdanih dokaza o ozbiljnim poremećajima u opskrbi poluvodičima ili ozbiljnim preprekama trgovini poluvodičima u Uniji, što dovodi do znatnih nestašica koje sprečavaju opskrbu, popravak i održavanje ključnih proizvoda koje upotrebljavaju kritični sektori, te nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, Komisija može Vijeću predložiti da proglaši krizno stanje.

Vijeće može, odlučujući kvalificiranom većinom, proglašiti krizno stanje provedbenim aktom Vijeća. Trajanje kriznog stanja ograničeno je i navodi se u provedbenom aktu. Komisija redovito, a najmanje svaka tri mjeseca, izvješćuje Europski odbor za poluvodiče o kriznom stanju.

- [2. Briše se.]
3. Prije isteka razdoblja na koje je proglašeno krizno stanje Komisija, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, procjenjuje treba li krizno stanje produljiti. Ako Komisija smatra da je produljenje potrebno kako bi se primjерeno odgovorilo na krizu u području poluvodiča u Uniji, predlaže Vijeću da produlji krizno stanje. Vijeće, odlučujući kvalificiranom većinom, može produljiti krizno stanje provedbenim aktom Vijeća. Trajanje produljenja navodi se u provedbenom aktu Vijeća. Komisija može predložiti opetovano produljenje kriznog stanja ako je to propisno opravdano.

- 3.a Tijekom kriznog stanja Komisija, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, procjenjuje primjerenost prijevremenog prekida kriznog stanja. Ako Komisija smatra da je potreban prijevremeni prekid, predlaže Vijeću da prekine krizno stanje. Vijeće može prekinuti krizno stanje provedbenim aktom Vijeća.
4. Za vrijeme kriznog stanja Komisija, na zahtjev države članice ili na vlastitu inicijativu, prema potrebi saziva izvanredne sastanke Europskog odbora za poluvodiče. Države članice blisko surađuju s Komisijom i pravodobno izvješćuju o svim nacionalnim mjerama poduzetima u vezi s lancem opskrbe poluvodičima u okviru Europskog odbora za poluvodiče.
5. Nakon isteka razdoblja na koje je proglašeno krizno stanje ili njegova ranijeg prekida na temelju članka 3.a mjere poduzete u skladu s člancima 20., 21. i 22. smjesta se prestaju primjenjivati.

ODJELJAK 3.

ODGOVOR NA NESTAŠICU

Članak 19.

Paket mjera za izvanredne situacije

1. Ako se proglaši krizno stanje u skladu s člankom 18. stavkom 2. i ako je to potrebno radi prevladavanja poluvodičke krize u Uniji, Komisija može poduzeti mjeru iz članka 20. u skladu s uvjetima koji su u njemu utvrđeni. Komisija može poduzeti i mjere iz članka 21. ili 22. ili iz oba, pod uvjetima koji su u njima utvrđeni.
- [2. Briše se.]

3. Ako je krizno stanje proglašeno u skladu s člankom 18. stavkom 2. i prema potrebi radi rješavanja poluvodičke krize u Uniji, Europski odbor za poluvodiče može procijeniti očekivani učinak mogućeg uvođenja zaštitnih mjera, uzimajući u obzir odgovara li stanje na tržištu znatnoj nestaćici osnovnog proizvoda u skladu s Uredbom 2015/479, i dati mišljenje Komisiji.
4. Primjena mjera iz stavka 1. razmjerna je i ograničena na ono što je nužno za otklanjanje ozbiljnih poremećaja u kritičnim sektorima u Uniji te mora biti u najboljem interesu Unije. U primjeni tih mjera izbjegava se nerazmjerne administrativno opterećivanje MSP-ova.
5. Komisija redovito obavješće Europski parlament i Vijeće o svim mjerama poduzetima u skladu sa stavkom 1. i obrazlaže svoju odluku.
6. Komisija može, nakon savjetovanja s Europskim odborom za poluvodiče, izdati smjernice o uvođenju i primjeni hitnih mjera.

Članak 20.

Prikupljanje informacija

1. Ako je krizno stanje proglašeno u skladu s člankom 18. stavkom 2., Komisija od poduzeća koja posluju u lancu opskrbe poluvodičima može zatražiti da dostave informacije o svojim proizvodnim sposobnostima, proizvodnim kapacitetima i aktualnim primarnim poremećajima. Zahtijevane informacije ograničene su na mjeru potrebnu za procjenu prirode poluvodičke krize ili za utvrđivanje i procjenu mogućih mjera ublažavanja ili hitnih mjera na nacionalnoj razini ili razini Unije. Zahtjevi za informacije ne uključuju dostavu informacija čije bi otkrivanje bilo u suprotnosti s nacionalnim sigurnosnim interesima država članica.

- 1.a Prije podnošenja zahtjeva za informacije Komisija provodi dobrovoljno savjetovanje s reprezentativnim brojem relevantnih poduzeća s ciljem utvrđivanja odgovarajućeg i proporcionalnog sadržaja takvog zahtjeva. Komisija razvija zahtjev za informacije u suradnji s Europskim odborom za poluvodiče.
  - 1.b Komisija se koristi sigurnim sredstvima iz članka 15. stavka 1.a za pokretanje zahtjeva za informacije. U tu svrhu nacionalna nadležna tijela dostavljaju Komisiji popis kontakata sastavljen na temelju članka 15. stavka 1.b. Sa svim povjerljivim informacijama mora se postupati u skladu s člankom 27. Komisija bez odgode prosljeđuje primjerak zahtjeva za informacije nacionalnom nadležnom tijelu države članice na čijem se državnom području nalazi proizvodni pogon poduzeća kojem je upućen zahtjev. Ako nacionalno nadležno tijelo to zahtijeva, Komisija prosljeđuje informacije dobivene od dotičnog poduzeća u skladu s pravom Unije.
2. Zahtjev za informacije mora biti razmjeran u smislu granularnosti i količine podataka te učestalosti pristupa traženim podacima i u njemu se navodi njegova pravna osnova, vodi se računa o legitimnim ciljevima poduzeća te trošku i trudu koje iziskuje stavljanje podataka na raspolaganje te se utvrđuje rok u kojem se informacije trebaju dostaviti. U zahtjevu se navode i sankcije predviđene u članku 28.
3. Vlasnici poduzeća ili njihovi zastupnici i, u slučaju pravnih osoba, trgovačkih društava ili organizacija ili udruženja bez pravne osobnosti, osobe ovlaštene da ih zastupaju na temelju zakona ili njihovih temeljnih akata, dužni su dostaviti tražene informacije u ime tog poduzeća ili udruženja poduzeća. Propisno ovlašteni odvjetnici mogu dostaviti informacije u ime svojih stranaka. Potonje snose punu odgovornost ako su dostavljene informacije nepotpune, netočne ili obmanjujuće.

4. Ako poduzeće u odgovoru na zahtjev podnesen na temelju ovog članka, namjerno ili krajnjom nepažnjom, dostavi netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije ili ih ne dostavi u propisanom roku, izreći će mu se novčana kazna u skladu s člankom 28., osim ako poduzeće tražene podatke nije dostavilo iz valjano utemeljenih razloga.
5. Ako poduzeće s poslovnim nastanom u Uniji dobije zahtjev za informacije o svojim aktivnostima u području poluvodiča od treće zemlje, ono o tome obavješćuje Komisiju na način koji Komisiji omogućuje da zatraži slične informacije. Komisija obavješćuje Europski odbor za poluvodiče o postojanju takvog zahtjeva treće zemlje.

Članak 21.

Prioritetne narudžbe

1. Ako je krizno stanje proglašeno u skladu s člankom 18. stavkom 2., Komisija može obvezati integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom da prihvate narudžbu proizvoda relevantnih tijekom krize kojima se izravno koriste kritični sektori ili se upotrebljavaju za proizvodnju uređaja koje upotrebljavaju kritični sektori („prioritetna narudžba“) i daju joj prednost. Ta obveza ima prednost pred bilo kojom obvezom na činidbu na temelju privatnog ili javnog prava.
2. Obveza iz stavka 1. može se uvesti i za druga poduzeća u pogledu njihovih postrojenja za proizvodnju poluvodiča koja su takvu mogućnost prihvatile u kontekstu primanja javne potpore.
3. Ako se na poduzeće u proizvodnji poluvodiča s poslovnim nastanom u Uniji primjenjuje mjera prioritetne narudžbe treće zemlje, ono o tome obavješćuje Komisiju. Ako ta obveza znatno utječe na poslovanje određenih kritičnih sektora, Komisija može to poduzeće obvezati da prihvati narudžbe proizvoda relevantnih za vrijeme krize i da im prednost u skladu sa stvcima 4., 5. i 6.

- 3.a Prioritetne narudžbe ograničene su na korisnike čije su aktivnosti poremećene ili kojima prijeti poremećaj te koji učinak nestasice nisu mogli izbjegći i ublažiti drugim sredstvima. Komisija od korisnika može zatražiti da o tome dostavi odgovarajuće dokaze.
4. Obveze na temelju stavaka 1., 2. i 3. Komisija utvrđuje odlukom. Prije izdavanja pojedinačnih odluka Komisija se savjetuje s Europskim odborom za poluvodiče o uporabi prioritetnih narudžbi za dotični kritični sektor. Odluka se donosi u skladu sa svim primjenjivim pravnim obvezama Unije, uzimajući u obzir okolnosti slučaja, uključujući načela nužnosti i proporcionalnosti. U odluci se osobito vodi računa o legitimnim ciljevima dotičnog poduzeća te trošku i trudu koje iziskuje bilo kakva promjena u redoslijedu proizvodnje. Komisija u odluci navodi pravnu osnovu za prioritetnu narudžbu, određuje rok u kojem se narudžba treba ispuniti i, prema potrebi, navodi proizvod i količinu te sankcije predviđene u članku 28. za neispunjavanje obveze. Prioritetna narudžba mora biti po poštenoj i razumnoj cijeni.
5. Prije izdavanja prioritetnih narudžbi u skladu sa stavkom 1., Komisija predviđenom primatelju prioritetne narudžbe daje priliku da bude saslušan o izvedivosti i pojedinostima naloga. Komisija ne izdaje prioritetnu narudžbu ako:
  - (a) poduzeće ne može ispuniti prioritetnu narudžbu zbog nedovoljne proizvodne sposobnosti ili nedovoljnog proizvodnog kapaciteta, čak ni uz povlašteni tretman narudžbe;
  - (b) prihvatanje narudžbe poduzeću bi predstavljalo nerazumno ekonomsko opterećenje i prouzročilo mu posebne poteškoće.

6. Ako je poduzeće obvezno prihvati prioritetnu narudžbu i dati joj prednost, ono nije odgovorno ni za kakvo kršenje ugovornih obveza koje je nužno za ispunjenje prioritetne narudžbe. Odgovornost se isključuje samo u mjeri u kojoj je kršenje ugovornih obveza bilo nužno za poštovanje propisanog davanja prednosti.
7. Komisija donosi provedbeni akt kojim se utvrđuju praktični i operativni aranžmani za funkcioniranje prioritetnih narudžbi. Taj se provedbeni akt donosi u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2.

Članak 22.

Zajednička nabava

1. Ako je krizno stanje proglašeno u skladu s člankom 18. stavkom 2., Komisija može, na zahtjev dviju ili više država članica, djelovati kao središnje tijelo za nabavu u ime svih država članica koje su voljne sudjelovati („države članice sudionice“) u javnoj nabavi proizvoda potrebnih tijekom krize koje ili izravno uvode kritični sektori ili se upotrebljavaju za proizvodnju uređaja koje upotrebljavaju kritični sektori („zajednička nabava“). Sudjelovanjem u zajedničkoj nabavi ne dovode se u pitanje drugi postupci nabave.
2. Komisija procjenjuje korisnost, nužnost i proporcionalnost zahtjeva, uzimajući u obzir stajališta Europskog odbora za poluvodiče. Ako Komisija ne namjerava postupiti u skladu sa zahtjevom, o tome obavješćuje dotične države članice i Europski odbor za poluvodiče te daje obrazloženje odbijanja.
3. Komisija sastavlja prijedlog sporazuma koji potpisuju države članice sudionice. Tim se sporazumom detaljno organizira zajednička nabava iz stavka 1. i utvrđuje mandat Komisije da djeluje u ime država članica sudionica.

4. Nabavu na temelju ove Uredbe Komisija provodi u skladu s pravilima o njezinoj nabavi iz Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća²⁶ (Financijska uredba). Komisija može imati mogućnost i odgovornost da u ime svih država članica sudionica sklapa ugovore s gospodarskim subjektima, uključujući pojedinačne proizvođače proizvoda relevantnih za vrijeme krize, o kupnji takvih proizvoda ili o financiranju proizvodnje ili razvoju takvih proizvoda u zamjenu za pravo prioriteta u odnosu na rezultat.
5. Ako nabava proizvoda relevantnih za vrijeme krize uključuje financiranje iz proračuna Unije, u posebnim se sporazumima s gospodarskim subjektima mogu utvrditi posebni uvjeti.
6. Komisija provodi postupke nabave i sklapa ugovore s gospodarskim subjektima u ime država članica sudionica. Komisija poziva države članice sudionice da imenuju predstavnike za sudjelovanje u pripremi postupaka nabave. Uvođenje i daljnja prodaja kupljenih proizvoda ostaju u nadležnosti država članica sudionica.
7. Provedbom zajedničke nabave u skladu s ovim člankom ne dovode se u pitanje drugi instrumenti predviđeni Financijskom uredbom.

---

²⁶ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredaba (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

POGLAVLJE V.

UPRAVLJANJE

ODJELJAK 1.

EUROPSKI ODBOR ZA POLUVODIČE

Članak 23.

Osnivanje i zadaće Europskog odbora za poluvodiče

1. Osniva se Europski odbor za poluvodiče.
2. Europski odbor za poluvodiče Komisiji pruža savjete, pomoć i preporuke u skladu s ovom Uredbom, osobito:
  - (a) savjetovanjem odbora javnih tijela Zajedničkog poduzeća za čipove o Inicijativi;
  - (b) pružanjem savjeta Komisiji pri procjeni zahtjeva za integrirana proizvodna postrojenja i EU tvornice čipova s otvorenim pristupom;
  - (c) razmatranjem i pripremanjem utvrđivanja specifičnih sektora i tehnologija s potencijalno visokim društvenim učinkom ili učinkom na okoliš koje stoga treba certificirati kao zelene, pouzdane i sigurne proizvode;
  - (d) rješavanjem problema u praćenju krize i odgovoru na nju;

- (e) pružanjem savjeta i preporuka o primjeni ove Uredbe, olakšavanjem suradnje među državama članicama i razmjenom informacija o pitanjima povezanim s ovom Uredbom.
3. Europski odbor za poluvodiče podupire Komisiju u međunarodnoj suradnji, uključujući prikupljanje informacija i procjenu krize, u skladu s međunarodnim obvezama.
  4. Europski odbor za poluvodiče osigurava koordinaciju, suradnju i razmjenu informacija, prema potrebi, s relevantnim strukturama za odgovor na krizu i pripravnost na krizu uspostavljenima na temelju prava Unije.
  5. Europski odbor za poluvodiče može razmjenjivati informacije sa zainteresiranim trećim stranama radi primanja informacija za svoje aktivnosti u odgovarajućoj mjeri.

Članak 24.

Ustroj Europskog odbora za poluvodiče

1. Europski odbor za poluvodiče sastoji se od predstavnika država članica, a njime predsjeda predstavnik Komisije.
2. Svaka država članica imenuje predstavnika na visokoj razini u Europski odbor za poluvodiče. Ako je to važno u pogledu funkcije i stručnosti, država članica može imati više od jednog predstavnika u vezi s različitim zadaćama Europskog odbora za poluvodiče. Svaki član Europskog odbora za poluvodiče ima zamjenika. U onoj mjeri u kojoj je to moguće, Europski odbor za poluvodiče odlučuje konsenzusom. Ako se konsenzus ne može postići, Europski odbor za poluvodiče odlučuje dvotrećinskom većinom država članica. Svaka država članica ima samo jedan glas bez obzira na broj predstavnika.

3. Na prvome sastanku, na prijedlog Komisije i u dogovoru s njom Europski odbor za poluvodiče donosi svoj poslovnik.
4. Komisija može osnovati stalne ili privremene podskupine za potrebe razmatranja određenih pitanja. Prema potrebi, Komisija može u takve podskupine u svojstvu promatrača pozvati organizacije koje zastupaju interes lanca vrijednosti poluvodiča, uključujući Industrijski savez za procesore i poluvodičke tehnologije te korisnike poluvodiča na razini Unije. Za potrebe razmatranja posebnih aspekata strateških smjernica za tehnologiju i izvješćivanja o tome Europskom odboru za poluvodiče osniva se podskupina koja uključuje organizacije Unije za istraživanja i tehnologiju.

Članak 25.

Rad Europskog odbora za poluvodiče

1. Europski odbor za poluvodiče održava redovite sastanke najmanje jedanput na godinu. Može održavati izvanredne sastanke na zahtjev Komisije ili države članice i kako je navedeno u člancima 15. i 18.
2. Europski odbor za poluvodiče održava zasebne sastanke za zadaće iz članka 23. stavka 2. točke (a) i zadaće iz članka 23. stavka 2. točaka (b), (c) i (d).
3. Predsjednik saziva sastanke i priprema dnevni red u skladu sa zadaćama Europskog odbora za poluvodiče na temelju ove Uredbe i njegovim poslovnikom. Komisija pruža administrativnu i analitičku potporu aktivnostima Europskog odbora za poluvodiče u skladu s člankom 23.

4. Predsjednik može pozvati stručnjake s posebnim stručnim znanjem o tom pitanju, među ostalim iz organizacija dionika, te imenovati promatrače da sudjeluju na sastancima, među ostalim na prijedlog članova. Predsjednik može olakšavati interakciju između Europskog odbora za poluvodiče i drugih tijela, ureda, agencija te stručnih i savjetodavnih skupina Unije. S tim ciljem predsjednik poziva predstavnika Europskog parlamenta kao promatrača u Europski odbor za poluvodiče. Dužan je pobrinuti se da na sastancima Europskog odbora za poluvodiče koji se odnose na poglavlje IV. o *praćenju i odgovoru na krizu* kao promatrači sudjeluju relevantne druge institucije i tijela Unije.
- 4.a Promatrači i stručnjaci nemaju pravo glasa i ne sudjeluju u formuliranju mišljenja, preporuka ili savjeta Europskog odbora za poluvodiče i njegovih podskupina.
5. Europski odbor za poluvodiče poduzima mjere potrebne kako bi se zajamčilo sigurno postupanje s povjerljivim informacijama i njihova sigurna obrada.

ODJELJAK 2.

NACIONALNA NADLEŽNA TIJELA

Članak 26.

Određivanje nacionalnih nadležnih tijela i jedinstvenih kontaktnih točaka

1. Svaka država članica određuje jedno ili više nacionalnih nadležnih tijela za osiguravanje primjene i provedbe ove Uredbe na nacionalnoj razini.

2. Ako države članice odrede više nacionalnih nadležnih tijela, dužne su jasno utvrditi odgovornosti dotičnih tijela i osigurati da ta tijela djelotvorno i učinkovito surađuju u ispunjavanju svojih zadaća na temelju ove Uredbe, među ostalim u pogledu određivanja i aktivnosti nacionalne jedinstvene kontaktne točke iz stavka 3.
3. Svaka država članica određuje jednu nacionalnu jedinstvenu kontaktnu točku, koja obavlja funkciju povezivanja kako bi se osigurala prekogranična suradnja s nacionalnim nadležnim tijelima drugih država članica, s Komisijom te Europskim odborom za poluvodiče („jedinstvena kontaktna točka“). Ako određena država članica odredi samo jedno nadležno tijelo, to nadležno tijelo ujedno je i jedinstvena kontaktna točka.
4. Svaka država članica obavješće Komisiju o određivanju nacionalnog nadležnog tijela ili više nacionalnih nadležnih tijela te o određivanju nacionalne jedinstvene kontaktne točke, uključujući njihove točne zadaće i odgovornosti u skladu s ovom Uredbom, njihove podatke za kontakt te sve naknadne izmjene tih informacija.
5. Države članice dužne su osigurati da nacionalna nadležna tijela, uključujući određenu jedinstvenu kontaktnu točku, svoje ovlasti izvršavaju nepristrano, transparentno i pravodobno te da im se daju ovlasti i odgovarajući tehnički, finansijski i ljudski resursi za ispunjavanje njihovih zadaća na temelju ove Uredbe.
6. Države članice dužne su osigurati da se nacionalna nadležna tijela, prema potrebi i u skladu s pravom Unije i nacionalnim pravom, savjetuju i surađuju s drugim relevantnim nacionalnim tijelima te s relevantnim zainteresiranim stranama. Komisija nacionalnim nadležnim tijelima olakšava razmjenu iskustava.

POGLAVLJE VI.

POVJERLJIVOST I SANKCIJE

Članak 27.

Postupanje s povjerljivim informacijama

- 2. Informacije prikupljene tijekom provedbe ove Uredbe upotrebljavaju se samo za potrebe ove Uredbe i zaštićene su relevantnim zakonodavstvom Unije te nacionalnim zakonodavstvom.
- 1. Informacije prikupljene u skladu s člancima 12., 15. i 20. te člankom 21. stavkom 3. podligežu obvezi čuvanja poslovne tajne i uživaju zaštitu predviđenu pravilima koja se primjenjuju na institucije Unije i odgovarajućim nacionalnim pravom.
- 1. Komisija i nacionalna tijela, njihovi dužnosnici, službenici i druge osobe koje rade pod nadzorom tih tijela osiguravaju povjerljivost informacija dobivenih pri obavljanju svojih zadaća i aktivnosti. Ta se obveza također primjenjuje na sve predstavnike država članica, promatrače, stručnjake i druge sudionike koji prisustvuju sastancima Europskog odbora za poluvodiče u skladu s člankom 23. te na članove Odbora u skladu s člankom 33. stavkom 1.

2. Komisija i države članice mogu, prema potrebi, razmjenjivati informacije prikupljene u skladu s člancima 15. i 20. isključivo u zbirnom obliku koji sprečava objavljivanje bilo kakvih zaključaka o specifičnoj situaciji trgovačkog društva u državi članici s nadležnim tijelima trećih zemalja s kojima su se dogovorile o bilateralnim ili multilateralnim sporazumima o povjerljivosti kako bi osigurale odgovarajuću razinu povjerljivosti. Prije nego što se Komisija ili države članice uključe u razmjenu informacija, one obavješćuju Europski odbor za poluvodiće o informacijama koje treba podijeliti i odgovarajućem aranžmanu o povjerljivosti.
3. Komisija može donijeti provedbene akte, prema potrebi na temelju iskustva stečenog u prikupljanju informacija, kako bi utvrdila praktična rješenja za postupanje s povjerljivim informacijama u kontekstu razmjene informacija u skladu s ovom Uredbom. Ti se provedbeni akti donose u skladu s postupkom ispitivanja iz članka 33. stavka 2.

Članak 28.

Sankcije i novčane kazne

1. Komisija, ako se to smatra potrebnim i razmjernim, nakon pružanja prilike za saslušanje u skladu s člankom 31. može odlukom:
  - (a) izreći novčane kazne ako, kao odgovor na zahtjev podnesen na temelju članka 20., poduzeće namjerno ili krajnjom nepažnjom dostavi netočne, nepotpune ili obmanjujuće informacije, ili ako ih ne dostavi u propisanom roku;
  - (b) izreći novčane kazne ako određeno poduzeće namjerno ili krajnjom nepažnjom ne ispuni obvezu obavješćivanja Komisije o obvezi prema trećoj zemlji u skladu s člankom 20. stavkom 5. i člankom 21. stavkom 3., osim ako poduzeće tražene podatke nije dostavio iz valjano utemeljenih razloga;

- (c) izreći periodične penale ako određeno poduzeće namjerno ili krajnjom nepažnjom ne ispuni obvezu davanja prednosti proizvodnji proizvoda relevantnih u vrijeme krize u skladu s člankom 21.

Komisija obavješćuje Europski odbor za poluvodiče o svim odlukama donesenima u skladu s ovim stavkom.

2. Novčane kazne izrečene u slučajevima iz stavka 1. točke (a) ne smiju biti veće od 300 000 EUR. Novčane kazne izrečene u slučajevima iz stavka 1. točke (b) ne smiju biti veće od 150 000 EUR. Ako je dotično poduzeće MSP, izrečene novčane kazne ne smiju biti veće od 50 000 EUR.
3. Periodični penali izrečeni u slučajevima iz stavka 1. točke (c) ne smiju biti veći od 1,5 % tekućeg dnevnog prometa u prethodnoj poslovnoj godini za svaki radni nepoštovanja obveze u skladu s člankom 21., računajući od datuma utvrđenog u odluci kojom je izdana prioritetna narudžba. Ako je dotično poduzeće MSP, izrečeni periodični penali ne smiju biti veći od 0,5 % prosječnog dnevnog prometa tog MSP-a.
4. Pri određivanju iznosa novčane kazne ili periodičnog penala u obzir se uzimaju priroda, težina i trajanje povrede, među ostalim, u slučaju nepoštovanja prioritetne narudžbe u skladu s člankom 21., je li poduzeće djelomično postupilo u skladu s prioritetskom narudžbom, uzimajući u obzir načela proporcionalnosti i primjerenosti.
5. Ako poduzeće ispuni obvezu radi čijeg je izvršavanja izrečen periodični penal, Komisija može odrediti niži konačni iznos periodičnog penala nego što je predviđeno na temelju prvobitne odluke.

6. Sud Europske unije ima neograničenu nadležnost da preispita odluke kojima je Komisija odredila novčanu kaznu ili periodični penal. Može ukinuti, smanjiti ili povećati izrečenu novčanu kaznu ili periodični penal.

Članak 29.

Rok zastare za izricanje novčanih kazni i periodičnih penala

1. Na ovlasti dodijeljene Komisiji člankom 28. primjenjuju se sljedeći rokovi zastare:
  - (a) dvije godine za povrede odredaba o zahtjevima za informacije u skladu s člankom 20.;
  - (b) dvije godine za povrede odredaba o obvezi obavješćivanja u skladu s člankom 20. stavkom 5. i člankom 21. stavkom 3.;
  - (c) tri godine za povrede odredaba o obvezi davanja prednosti proizvodnji proizvoda relevantnih u vrijeme krize u skladu s člankom 21.
2. Rok počinje teći na dan počinjenja povrede. U slučaju kontinuiranih ili ponavljanih povreda, rok počinje teći na dan počinjenja zadnje povrede.
3. Istjecanje roka zastare prekida se svakim djelovanjem koje poduzmu Komisija ili nadležna tijela država članica radi osiguravanja usklađenosti s odredbama ove Uredbe.
4. Prekid istjecanja roka zastare primjenjuje se na sve stranke koje se smatraju odgovornima za sudjelovanje u povredi.

5. Nakon svakog prekida rok počinje teći iznova. Međutim, rok zastare istječe najkasnije na dan kad protekne razdoblje koje je dvostruko dulje od roka zastare, a da Komisija nije izrekla novčanu kaznu ili periodični penal. To se razdoblje produljuje za onoliko vremena koliko je rok zastare suspendiran jer je odluka Komisije predmet postupka pred Sudom Europske unije.

Članak 30.

Rok zastare za izvršenje sankcija

1. Ovlasti Komisije za izvršenje odluka donesenih u skladu s člankom 28. podliježu roku zastare od tri godine.
2. Rok počinje teći na dan pravomoćnosti odluke.
3. Istjecanje roka zastare za izvršenje novčanih kazni i periodičnih penala prekida se:
  - (a) obaviješću o odluci o promjeni prvobitno utvrđenog iznosa novčane kazne ili periodičnog penala ili o odbijanju zahtjeva za promjenu;
  - (b) svakim djelovanjem Komisije ili države članice na zahtjev Komisije u cilju izvršenja plaćanja novčane kazne ili periodičnog penala.

4. Nakon svakog prekida rok počinje teći iznova.
5. Istjecanje roka zastare za izvršenje novčanih kazni i periodičnih penala suspendira se dok:
  - (a) traje dopušteno vrijeme plaćanja;
  - (b) je izvršenje plaćanja suspendirano na temelju odluke Suda.

Članak 31.

Pravo na saslušanje za izricanje novčanih kazni ili periodičnih penala

1. Prije donošenja odluke u skladu s člankom 28. Komisija je dužna dotičnom poduzeću dati priliku da bude saslušano o:
  - (a) preliminarnim nalazima Komisije, među ostalim o svim pitanjima o kojima je Komisija iznijela prigovore;
  - (b) mjerama koje Komisija namjerava poduzeti s obzirom na preliminarne nalaze na temelju točke (a) ovog stavka.
2. Dotična poduzeća mogu dostaviti svoje primjedbe na preliminarne nalaze Komisije u skladu sa stvkom 1. točkom (a) u roku koji je Komisija odredila u svojim preliminarnim nalazima, a koji ne smije biti kraći od 14 dana.
3. Komisija svoje odluke temelji isključivo na prigovorima o kojima su se poduzeća mogla očitovati.

4. U svim postupcima u potpunosti se poštuje pravo dotičnih poduzeća na obranu. Dotično poduzeće ima pravo na uvid u spis Komisije u skladu s uvjetima dogovorenog otkrivanja, podložno legitimnom interesu poduzeća u pogledu zaštite njihovih poslovnih tajni. Pravo na uvid u spis ne odnosi se na povjerljive informacije i interne dokumente Komisije ili tijela država članica. Pravo na uvid posebno se ne odnosi na korespondenciju između Komisije i tijela država članica. Odredbe ovog stavka ni na koji način ne sprečavaju Komisiju da otkrije i upotrijebi informacije koje su neophodne kako bi dokazala povredu propisa.

POGLAVLJE VII.

POSTUPAK ODBORA

[Članak 32.]

Briše se.]

Članak 33.

Odbor

1. Komisiji pomaže odbor („Odbor za poluvodiče“). Navedeni odbor je odbor u smislu Uredbe (EU) br. 182/2011.
2. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 5. Uredbe (EU) br. 182/2011.
3. Pri upućivanju na ovaj stavak primjenjuje se članak 8. Uredbe (EU) br. 182/2011 u vezi s njezinim člankom 5.

POGLAVLJE VIII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 34.

Izmjene Uredbe (EU) 2021/694 o uspostavi programa Digitalna Europa te o stavljanju izvan snage Odluke (EU) 2015/2240

1. Uredba (EU) br. 2021/694 mijenja se kako slijedi:

(1) u **članak 3. stavak 2.** dodaje se sljedeća točka (f):

„(f) Specifični cilj 6 – poluvodiči”;

(2) umeće se sljedeći članak 8.a:

„Članak 8.a

Specifični cilj 6 – poluvodiči

Financijskim doprinosom Unije u okviru specifičnog cilja 6 – poluvodiči nastoje se postići ciljevi utvrđeni u članku 4. stavku 2. točkama od (a) do (d) Uredbe XX/XX Europskog parlamenta i Vijeća.”;

(3) **članak 9. stavci 1. i 2.** mijenjaju se kako slijedi:

„Članak 9.

Proračun

1. Financijska omotnica za provedbu Programa za razdoblje od 1. siječnja 2021. do 31. prosinca 2027. iznosi 8 238 000 000 EUR po tekućim cijenama.

2. Okvirna raspodjela iznosa iz stavka 1. jest kako slijedi:

2 076 914 000 EUR za specifični cilj 1 – računalstvo visokih performansi;

1 841 956 000 EUR za specifični cilj 2 – umjetna inteligencija;

1 529 566 000 EUR za specifični cilj 3 – kibersigurnost i povjerenje;

517 347 000 EUR za specifični cilj 4 – napredne digitalne vještine;

1 022 217 000 EUR za specifični cilj 5 – uvođenje i najbolja uporaba digitalnih kapaciteta interoperabilnost;

1 250 000 000 EUR za specifični cilj 6 – poluvodiči.”;

(4) u **članku 11.** stavak 2. zamjenjuje se sljedećim:

„2. Suradnja s trećim zemljama i organizacijama kako je navedena u stavku 1. ovog članka u pogledu specifičnih ciljeva 1, 2, 3 i 6 podliježe članku 12.”;

(5) u **članku 12.** stavak 6. zamjenjuje se sljedećim:

„6. Ako je to propisno opravdano zbog sigurnosnih razloga, programom rada može se predvidjeti i da pravni subjekti s poslovnim nastanom u pridruženim zemljama i pravni subjekti s poslovnim nastanom u Uniji, ali pod kontrolom iz trećih zemalja, mogu biti prihvativi za sudjelovanje u svim ili nekim djelovanjima u okviru specifičnih ciljeva 1, 2 i 6 samo ako ispunjavaju zahtjeve koje ti pravni subjekti trebaju ispuniti kako bi se zajamčila zaštita ključnih sigurnosnih interesa Unije i država članica te osigurala zaštita podataka iz klasificiranih dokumenata. Ti se zahtjevi utvrđuju u programu rada.”;

(6) u **članak 13.** dodaje se sljedeći stavak 3.:

„3. Sinergije specifičnog cilja 6 s drugim programima Unije opisane su u članku 6. i Prilogu III. Uredbi XX/XX.”;

(7) **članak 14.** mijenja se kako slijedi:

stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

(8) „1. Program se provodi u okviru izravnog upravljanja, u skladu s Financijskom uredbom, ili u okviru neizravnog upravljanja povjeravanjem određenih zadaća provedbe tijelima iz članka 62. stavka 1. prvog podstavka točke (c) Financijske uredbe, u skladu s člancima od 4. do 8.a ove Uredbe. Tijela kojima je povjerena zadaća provedbe Programa mogu odstupiti od pravila o sudjelovanju i širenju utvrđenih u ovoj Uredbi samo ako je takvo odstupanje predviđeno u pravnom aktu kojim se osnivaju ta tijela ili se tim tijelima povjeravaju zadaće izvršenja proračuna ili, za tijela iz članka 62. stavka 1. prvog podstavka točke (c) podtočke ii., iii. ili v. Financijske uredbe, ako je takvo odstupanje predviđeno u sporazumu o doprinosima i posebne operativne potrebe tih tijela ili priroda djelovanja to zahtijevaju.”;

(9) u **članak 14.** dodaje se sljedeći stavak:

„4. Ako su ispunjeni uvjeti iz članka 22. Uredbe XX/XX, primjenjuju se odredbe tog članka.”;

(10) u **članku 17.** stavak 1. zamjenjuje se sljedećim:

„1. Za financiranje su prihvatljiva samo djelovanja kojima se doprinosi ostvarenju ciljeva utvrđenih u člancima od 3. do 8.a.”;

(11) u **Prilog I.** dodaje se sljedeća točka:

„Specifični cilj 6 – poluvodiči

Djelovanja u okviru specifičnog cilja 6 navedena su u članku 5. Uredbe XX/XX.”;

(12) u **Prilog II.** dodaje se sljedeća točka:

„Specifični cilj 6 – poluvodiči

Mjerljivi pokazatelji za praćenje provedbe i izvješćivanje o napretku specifičnog cilja 6 navedeni su u Prilogu II. Uredbi XX/XX.”;

(13) u **Prilog III.** dodaje se sljedeća točka:

„Specifični cilj 6 – poluvodiči

Sinergije s programima Unije za specifični cilj 6 navedene su u Prilogu III. Uredbi XX/XX.”

Članak 35.

Evaluacija i preispitivanje

1. Najkasnije tri godine nakon datuma početka primjene ove Uredbe i svake četiri godine nakon toga Komisija Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o evaluaciji i preispitivanju ove Uredbe. Ta se izvješća objavljuju.
2. Europski odbor za poluvodiče, države članice i nacionalna nadležna tijela Komisiji na njezin zahtjev dostavljaju informacije za potrebe evaluacije i preispitivanja.

3. Pri provedbi evaluacije i preispitivanja Komisija uzima u obzir stajališta i zaključke Europskog odbora za poluvodiče, Europskog parlamenta, Vijeća i drugih relevantnih tijela ili izvora.

Članak 36.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Europski parlament

Za Vijeće

Predsjednik/Predsjednica

Predsjednik/Predsjednica

[Prilog I. PRILOGU]

[Briše se.]

Prilog II. PRILOGU

MJERLJIVI POKAZATELJI ZA PRAĆENJE PROVEDBE I IZVJEŠĆIVANJE O NAPRETKU INICIJATIVE PREMA OSTVARENJU NJEZINIH CILJEVA

1. Broj pravnih subjekata (podijeljeni po veličini, vrsti i zemlji poslovnog nastana) uključenih u djelovanja koja se podupiru u okviru Inicijative.

U vezi s operativnim ciljem br. 1:

2. broj alata za projektiranje koji su razvijeni ili integrirani u okviru Inicijative.

U vezi s operativnim ciljem br. 2:

3. ukupni iznos koji je privatni sektor zajednički uložio u kapacitete za projektiranje i pilot-linije u okviru Inicijative.

U vezi s operativnim ciljem br. 3:

4. broj korisnika ili zajednica korisnika koji traže pristup kapacitetima za projektiranje i pilot-linijama u okviru Inicijative.

U vezi s operativnim ciljem br. 4:

5. broj poduzeća koja su koristila usluge nacionalnih centara kompetentnosti koji se podupiru u okviru Inicijative.

6. broj osoba koje su uspješno završile programe osposobljavanja koji se podupiru u okviru Inicijative radi stjecanja naprednih vještina i osposobljavanja u području poluvodičkih i kvantnih tehnologija.

- 6.a broj centara za razvoj aktivne kompetentnosti u EU-u koji su dio Europske mreže centara kompetentnosti u kontekstu Inicijative.

U vezi s operativnim ciljem br. 5:

7. broj *start-up* poduzeća, *scale-up* poduzeća i MSP-ova koji su primili poduzetnički kapital u okviru aktivnosti Fonda za čipove te ukupni iznos kapitalnih ulaganja.
  8. iznos ulaganja poduzeća koja posluju u EU-u, uključujući segment lanca vrijednosti u kojem posluju.
-

SINERGIJE S PROGRAMIMA UNIJE

1. Sinergijama Inicijative sa specifičnim ciljevima od 1 do 5 **programa Digitalna Europa** osigurava se sljedeće:
  - (a) komplementarnost ciljane tematske usmjerenosti Inicijative na poluvodičke i kvantne tehnologije;
  - (b) u okviru specifičnih ciljeva od 1 do 5 programa Digitalna Europa podupire se izgradnja digitalnih kapaciteta u području naprednih digitalnih tehnologija, uključujući *računalstvo visokih performansi, umjetnu inteligenciju i kibersigurnost* te se također podupiru napredne digitalne vještine;
  - (c) u okviru Inicijative ulagat će se u razvoj kapaciteta za povećanje mogućnosti u naprednom projektiranju, proizvodnji i integraciji sustava u području najsuvremenijih *poluvodičkih i kvantnih tehnologija* i poluvodičkih i kvantnih tehnologija sljedeće generacije za razvoj inovativnih poduzeća te jačanje europskog lanca opskrbe poluvodičima i lanca vrijednosti poluvodiča, pružanje usluga ključnim industrijskim sektorima te stvaranje novih tržišta.
2. Sinergijama s programom **Obzor Europa** osigurava se sljedeće:
  - (a) iako se tematska područja obuhvaćena Inicijativom i nekoliko područja iz programa Obzor Europa preklapaju, vrste djelovanja koje će se podupirati te njihova očekivana ostvarenja i logika intervencije razlikuju se i nadopunjuju;
  - (b) program Obzor Europa pruža znatnu potporu istraživanjima, tehnološkom razvoju, demonstraciji, pokusnom izvođenju, provjeri koncepta, testiranju i izradi prototipova, uključujući pretkomercijalno uvođenje inovativnih digitalnih tehnologija, osobito s pomoću:

- i. namjenskih sredstava u stupu „Globalni izazovi i europska industrijska konkurentnost” za klaster „Digitalizacija, industrija i svemir” kako bi se razvile razvojne tehnologije (umjetna inteligencija i robotika, internet sljedeće generacije, računalstvo visokih performansi i velike količine podataka, ključne digitalne tehnologije (uključujući mikroelektroniku), kombiniranje digitalne tehnologije s drugim tehnologijama);
  - ii. potpore istraživačkim infrastrukturama u okviru stupa „Izvrsna znanost”;
  - iii. integracije digitalnih tehnologija u sve „Globalne izazove” (zdravstvo, sigurnost, energetika i mobilnost, klima itd.); te
  - iv. potpore rastu revolucionarnih inovacija u okviru stupa „Inovativna Europa” (od kojih će mnoge obuhvaćati i digitalne i fizičke tehnologije);
- (c) Inicijativa je usmjerena isključivo na izgradnju kapaciteta velikih razmjera u području poluvodičkih i kvantnih tehnologija u cijeloj Europi. U okviru nje ulagat će se u:
- i. poticanje inovacija podupiranjem dvaju usko povezanih tehnoloških kapaciteta koji omogućuju projektiranje novih koncepata sustava te njihovo testiranje i validaciju u pilot-linijama;
  - ii. pružanje ciljane potpore za izgradnju kapaciteta za osposobljavanje i poboljšanje primijenjenih naprednih digitalnih kompetencija i vještina kako bi se podržao razvoj i uvođenje poluvodiča u industriji tehnološkog razvoja i industrijama koje su krajnji korisnici; te
  - iii. mrežu nacionalnih centara kompetentnosti, koji olakšavaju pristup i pružaju stručno znanje i inovacijske usluge zajednicama i industrijama koje su krajnji korisnici radi razvoja novih proizvoda i primjena te otklanjanja tržišnih nedostataka.

- (d) tehnološki kapaciteti Inicijative stavit će se na raspolaganje istraživačkoj i inovacijskoj zajednici, među ostalim za djelovanja koja se podupiru u okviru programa Obzor Europa;
  - (e) kako se u okviru programa Obzor Europa budu sve više razvijale nove digitalne tehnologije u području poluvodiča, one će se postupno preuzimati i uvoditi u okviru Inicijative ako to bude moguće;
  - (f) programi u okviru Obzora Europa za razvoj kurikuluma vještina i kompetencija, uključujući one razvijene u kolokacijskim centrima zajednica znanja i inovacija u okviru Europskog instituta za tehnologiju i inovacije, dopunjavaju se izgradnjom kapaciteta u naprednim primjenjenim digitalnim vještinama i kompetencijama u području poluvodičkih i kvantnih tehnologija koja se podupire u okviru Inicijative;
  - (g) uspostavljaju se snažni koordinacijski mehanizmi za programiranje i provedbu, čime se, koliko je to moguće, usklađuju svi postupci za program Obzor Europa i Inicijativu. Njihove upravljačke strukture uključivat će sve relevantne službe Komisije.
3. Sinergijama s programima Unije u okviru podijeljenog upravljanja, uključujući **EFRR**, **ESF+**, **Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj** i **Europski fond za pomorstvo, ribarstvo i akvakulturu**, osigurava se razvoj i jačanje regionalnih i lokalnih inovacijskih ekosustava, industrijska transformacija te digitalna transformacija društva i javnih uprava. To uključuje potporu digitalnoj transformaciji industrije i prihvaćanje rezultata te uvođenje novih tehnologija i inovativnih rješenja. U okviru Inicijative dopunjavat će se i podupirati transnacionalno umrežavanje i mapiranje kapaciteta koji se podupiru te će ih se staviti na raspolaganje MSP-ovima i industrijama koje su krajnji korisnici u svim regijama u Uniji.

4. Sinergijama s **Instrumentom za povezivanje Europe** osigurava se sljedeće:

- (a) fokus Inicijative jest na izgradnji digitalnih kapaciteta i infrastrukture velikih razmjera u području poluvodiča s ciljem širokog prihvaćanja i uvođenja u cijeloj Europi ključnih postojećih ili testiranih inovativnih digitalnih rješenja unutar okvira Unije u područjima od javnog interesa ili tržišnog neuspjeha. Inicijativa će se ponajprije provoditi s pomoću koordiniranih i strateških ulaganja s državama članicama, izgradnjom digitalnih kapaciteta u području poluvodičkih tehnologija koje će se dijeliti u cijeloj Europi te mjerama na razini Unije. To je posebno važno u područjima elektrifikacije i autonomnih automobila te bi trebalo pospešiti i olakšati razvoj konkurentnijih industrija koje su krajnji korisnici, posebno u sektorima mobilnosti i prometa;
- (b) kapaciteti i infrastrukture Inicijative stavit će se na raspolaganje za testiranje inovativnih novih tehnologija i rješenja koji se mogu iskoristiti u industriji mobilnosti i prometa. U okviru Instrumenta za povezivanje Europe poduprijet će se uvođenje i upotreba inovativnih novih tehnologija i rješenja u području mobilnosti i prometa te u drugim područjima;
- (c) uspostaviti će se koordinacijski mehanizmi, osobito putem odgovarajućih upravljačkih struktura.

5. Sinergijama s **programom InvestEU** osigurava se sljedeće:

- (a) potpora putem tržišno utemeljenog financiranja, među ostalim provedbom ciljeva politike u okviru Inicijative, pruža se na temelju Uredbe (EU) 2021/523. Takvo tržišno utemeljeno financiranje može se kombinirati s bespovratnim sredstvima;
- (b) u okviru fonda InvestEU podupire se mehanizam mješovitog financiranja financiranjem iz programa Obzor Europa ili programa Digitalna Europa u obliku finansijskih instrumenata u okviru operacija mješovitog financiranja.

6. Sinergijama s programom **Erasmus+** osigurava se sljedeće:
    - (a) u okviru Inicijative podupiru se razvoj i stjecanje naprednih digitalnih vještina potrebnih za razvoj i uvođenje najsuvremenijih poluvodičkih tehnologija u suradnji s relevantnim industrijama;
    - (b) dio programa Erasmus+ koji se odnosi na napredne vještine dopunjuje intervencije u okviru Inicijative i time je obuhvaćeno pitanje stjecanja vještina u svim područjima i na svim razinama putem iskustava u području mobilnosti.
  7. Osiguravaju se sinergije s drugim programima i inicijativama Unije u pogledu kompetencija i vještina.
-